

Tämä asiakirja on ainoastaan dokumentointitarkoituksiin. Toimielimet eivät vastaa sen sisällöstä.

- **B** **NEUVOSTON ASETUS (EY) N:o 2201/2003,**  
**annettu 27 päivänä marraskuuta 2003**  
**tuomioistuimen toimivallasta sekä tuomioiden tunnustamisesta ja täytäntöönpanosta avioliittoa ja**  
**vanhempainvastuuta koskevissa asioissa ja asetuksen (EY) N:o 1347/2000 kumoamisesta**  
(EUVL L 338, 23.12.2003, s. 1)

sellaisena kuin se on muutettuna seuraavilla:

	virallinen lehti		
	N:o	sivu	päivämäärä
► <b>M1</b> Neuvoston asetus (EY) N:o 2116/2004, annettu 2 päivänä joulukuuta 2004	L 367	1	14.12.2004

Oikaistu:

- **C1** Oikaisu, EUVL L 82, 22.3.2013, s. 63 (2201/2003)



**NEUVOSTON ASETUS (EY) N:o 2201/2003,**

**annettu 27 päivänä marraskuuta 2003**

**tuomioistuimen toimivallasta sekä tuomioiden tunnustamisesta ja täytäntöönpanosta avioliittoa ja vanhempainvastuuta koskevissa asioissa ja asetuksen (EY) N:o 1347/2000 kumoamisesta**

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan yhteisön perustamissopimuksen ja erityisesti sen 61 artiklan c kohdan ja 67 artiklan 1 kohdan,

ottaa huomioon komission ehdotuksen <sup>(1)</sup>,

ottaa huomioon Euroopan parlamentin lausunnon <sup>(2)</sup>,

ottaa huomioon Euroopan talous- ja sosiaalikomitean lausunnon <sup>(3)</sup>,

sekä katsoo seuraavaa:

- (1) Euroopan yhteisö on asettanut tavoitteekseen luoda vapauteen, turvallisuuteen ja oikeuteen perustuvan alueen, jossa taataan henkilöiden vapaa liikkuvuus. Tätä varten yhteisö toteuttaa muun muassa siviilioikeudellisia asioita koskevan oikeudellisen yhteistyön alalla toimenpiteitä, jotka ovat tarpeen sisämarkkinoiden moitteettoman toiminnan kannalta.
- (2) Eurooppa-neuvosto piti Tampereen kokouksessaan oikeuden päätösten vastavuoroisen tunnustamisen periaatetta oikeudellisen yhteistyön kulmakivenä ja määrittäi tapaamisoikeuden ensisijaiseksi asiaksi.
- (3) 29 päivänä toukokuuta 2000 annetussa neuvoston asetuksessa (EY) N:o 1347/2000 <sup>(4)</sup> säädetään tuomioistuimen toimivallasta sekä tuomioiden tunnustamisesta ja täytäntöönpanosta avioliittoa ja yhteisten lasten huoltoa koskevissa asioissa, kun tuomiot on annettu avioliitto-oikeuden alaan kuuluvien menettelyjen yhteydessä. Kyseisen asetuksen sisältö vastasi pääosin 28 päivänä toukokuuta 1998 samasta aiheesta tehtyä yleissopimusta <sup>(5)</sup>.
- (4) Ranska esitti 3 päivänä heinäkuuta 2000 aloitteen neuvoston asetuksen antamiseksi lasten tapaamisoikeutta koskevien tuomioiden vastavuoroisesta täytäntöönpanosta <sup>(6)</sup>.
- (5) Kaikkien lasten tasapuolisen kohtelun varmistamiseksi tämä asetukset kattaa kaikki vanhempainvastuuta koskevat tuomiot, mukaan luettuina lastensuojelutoimenpiteet, riippumatta niiden yhteydestä avioliitto-oikeuden alaan kuuluviin menettelyihin.
- (6) Vanhempainvastuuta koskevien sääntöjen soveltaminen tulee usein esiin avioliitto-oikeuden alaan kuuluvien menettelyjen yhteydessä, minkä vuoksi on tarkoituksenmukaisempaa, että on yksi ainoa säädös avioeroa ja vanhempainvastuuta koskevia asioita varten.

<sup>(1)</sup> EYVL C 203 E, 27.8.2002, s. 155.

<sup>(2)</sup> Lausunto annettu 20. syyskuuta 2002 (ei vielä julkaistu virallisessa lehdessä).

<sup>(3)</sup> EYVL C 61, 14.3.2003, s. 76.

<sup>(4)</sup> EYVL L 160, 30.6.2000, s. 19.

<sup>(5)</sup> Asetuksen (EY) N:o 1347/2000 antamisen yhteydessä neuvosto pani merkille Alegria Borraksen laatiman yleissopimusta koskevan selitysmuiston (EYVL C 221, 16.7.1998, s. 27).

<sup>(6)</sup> EYVL C 234, 15.8.2000, s. 7.

**▼B**

- (7) Tätä asetusta sovelletaan siviilioikeudellisissa asioissa riippumatta siitä, millaisessa tuomioistuimessa asiaa käsitellään.
- (8) Avioeroa, asumuseroa tai avioliiton pätemättömäksi julistamista koskevien tuomioiden osalta tätä asetusta olisi sovellettava ainoastaan aviosuhteen purkamiseen eikä siinä pitäisi käsitellä kysymyksiä esimerkiksi avioeron syistä, avioliiton varallisuus oikeudellisista vaikutuksista tai muista mahdollisista liitännäistoimenpiteistä.
- (9) Lapsen omaisuuden osalta tätä asetusta olisi sovellettava vain toimenpiteisiin lapsen suojelemiseksi eli i) henkilön tai elimen nimeämiseen hoitamaan lapsen omaisuutta, edustamaan lasta ja avustamaan häntä sekä siihen liittyviin tehtäviin ja ii) lapsen omaisuuden hallinnoimiseen, säilyttämiseen ja luovuttamiseen liittyviin toimenpiteisiin. Tässä yhteydessä asetuksen pitäisi esimerkiksi soveltua tapaukseen, jossa vanhempien välillä on riita lapsen omaisuuden hallinnoimisesta. Lapsen omaisuuteen liittyviä toimenpiteitä, jotka eivät koske lapsen suojelua, olisi edelleen säänneltävä tuomioistuinten toimivallasta ja tuomioiden tunnistamisesta ja täytäntöönpanosta siviili- ja kauppaoikeudellisissa asioissa 22 päivänä joulukuuta 2000 annetulla asetuksella (EY) N:o 44/2001 <sup>(1)</sup>.
- (10) Tätä asetusta ei ole tarkoitettu sovellettavaksi asioihin, jotka liittyvät sosiaaliturvaan, julkisoikeudellisiin toimenpiteisiin koulutus- ja terveysasioissa tai turvapaikkaoikeutta ja maahanmuuttoa koskeviin päätöksiin. Sitä ei myöskään sovelleta vanhemmuuden vahvistamiseen, sillä se ei liity vanhempainvastuun määräämiseen eikä muihin henkilöiden oikeudelliseen asemaan liittyviin kysymyksiin. Sitä ei myöskään sovelleta lasten tekemien rikosten johdosta toteutettuihin toimenpiteisiin.
- (11) Elatusapua koskevat asiat eivät kuulu tämän asetuksen soveltamisalaan, koska niitä säännellään jo asetuksella (EY) N:o 44/2001. Tämän asetuksen nojalla toimivaltaisilla tuomioistuimilla on yleensä toimivalta ratkaista elatusapua koskevia asioita asetuksen (EY) N:o 44/2001 5 artiklan 2 kohdan mukaisesti.
- (12) Tässä asetuksessa vahvistetut toimivaltasäännökset vanhempainvastuuta koskevilla asioilla on muotoiltu lapsen edun perusteella ja ottaen erityisesti huomioon läheisyyden periaate. Niinpä toimivallan pitäisi ensisijaisesti olla tuomioistuimilla siinä jäsenvaltiossa, jossa lapsen asuinpaikka on, paitsi tietyissä olosuhteissa lapsen asuinpaikan muuttuessa tai lapsen huoltajien sovittua toisin.
- (13) Lapsen edun mukaisesti tässä asetuksessa sallitaan, että toimivaltainen tuomioistuin voi poikkeuksellisesti ja tietyin edellytyksin siirtää asian toisen jäsenvaltion tuomioistuimeen, jos tällä on paremmat edellytykset asian käsittelyyn. Tällöin tuomioistuimen, johon asia on siirretty, ei pitäisi kuitenkaan voida siirtää asiaa edelleen kolmannen tuomioistuimen käsiteltäväksi.

<sup>(1)</sup> EYVL L 12, 16.1.2001, s. 1. Asetus sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna komission asetuksella (EY) N:o 1496/2002 (EYVL L 225, 22.8.2002, s. 13).

## ▼B

- (14) Tämä asetus ei saisi vaikuttaa diplomaattisia erioikeuksia koskevan kansainvälisen oikeuden soveltamiseen. Jos tämän asetuksen mukaisesti toimivaltainen tuomioistuin ei voi käyttää toimivaltaansa kansainväliseen oikeuteen perustuvan diplomaattisen erioikeuden vuoksi, toimivalta olisi määritettävä sellaisen jäsenvaltion lainsäädännön mukaisesti, jossa asianomainen henkilö ei nauti erioikeuksia.
- (15) Asiakirjojen tiedoksiantoon menettelyissä, jotka on pantu vireille tämän asetuksen nojalla, olisi sovellettava oikeudenkäynti- ja muiden asiakirjojen tiedoksiannosta jäsenvaltioissa siviili- tai kauppaoikeudellisissa asioissa 29 päivänä toukokuuta 2000 annettua neuvoston asetusta (EY) N:o 1348/2000 <sup>(1)</sup>.
- (16) Tämä asetus ei saisi estää jäsenvaltion tuomioistuimia kiireellisissä tapauksissa toteuttamasta siinä valtiossa olevia henkilöitä tai olevaa omaisuutta koskevia väliaikaisia toimenpiteitä tai turvaamistoimenpiteitä.
- (17) Lapsen luvaton poisviemistä tai palauttamatta jättämistä koskevissa tapauksissa lapsi olisi palautettava viipymättä, ja tähän tarkoitukseen olisi edelleen sovellettava 25 päivänä lokakuuta 1980 tehtyä Haagin yleissopimusta sellaisena kuin sitä täydentävät tämän asetuksen ja erityisesti 11 artiklan säännökset. Sen jäsenvaltion tuomioistuinten, johon lapsi on luvattomasti viety tai josta hänet on luvattomasti jätetty palauttamatta, olisi tietyissä asianmukaisesti perustelluissa tapauksissa voitava vastustaa hänen palauttamistaan. Tällainen tuomio olisi kuitenkin voitava korvata myöhemmin sen jäsenvaltion tuomioistuimen tuomiolla, jossa lapsen asuinpaikka oli ennen luvaton poisviemistä tai palauttamatta jättämistä. Jos kyseisessä tuomiossa edellytetään lapsen palauttamista, lapsi olisi palautettava vaatimatta minkään erityisen menettelyn noudattamista tuomion tunnustamiseksi ja täytäntöönpanemiseksi jäsenvaltiossa, jossa lapsi on.
- (18) Jos tuomioistuin on tehnyt vuoden 1980 Haagin yleissopimuksen 13 artiklan nojalla päätöksen olla palauttamatta lasta, sen olisi ilmoitettava asiasta sen jäsenvaltion toimivaltaiselle tuomioistuimelle tai keskusviranomaiselle, jossa lapsen asuinpaikka oli ennen luvaton poisviemistä tai palauttamatta jättämistä. Viimeksi mainitun tuomioistuimen, jos asia ei ole vielä sen käsiteltävänä, tai keskusviranomaisen olisi ilmoitettava asiasta osapuolille. Tämä velvoite ei saisi estää keskusviranomaista ilmoittamasta asiasta myös asianomaisille viranomaisille kansallisen lainsäädännön mukaisesti.
- (19) Lapsen kuulemisella on tärkeä merkitys tämän asetuksen soveltamisessa ilman että sillä pyrittäisiin muuttamaan asiassa sovellettavia kansallisia menettelyjä.
- (20) Lasta voidaan kuulla jossakin toisessa jäsenvaltiossa jäsenvaltioiden tuomioistuinten välisestä yhteistyöstä siviili- ja kauppaoikeudellisissa asioissa tapahtuvassa todisteiden vastaanottamisessa 28 päivänä toukokuuta 2001 annetussa neuvoston asetuksessa (EY) N:o 1206/2001 <sup>(2)</sup> säädettyjen menettelyjen mukaisesti.

<sup>(1)</sup> EYVL L 160, 30.6.2000, s. 37.

<sup>(2)</sup> EYVL L 174, 27.6.2001, s. 1.

**▼B**

- (21) Jäsenvaltioiden tuomioistuinten antamien tuomioiden tunnustamisen ja täytäntöönpanon olisi perustuttava keskinäisen luottamuksen periaatteeseen, ja tunnustamatta jättämisen perusteet olisi rajoitettava ainoastaan välttämättömmiin.
- (22) Viralliset asiakirjat ja jossakin jäsenvaltiossa täytäntöönpanokelpoiset osapuolten väliset sopimukset olisi katsottava tuomioiksi tuomioiden tunnustamista ja täytäntöönpanoa koskevia säännöksiä sovellettaessa.
- (23) Tampereen Eurooppa-neuvosto katsoi päätelmässään (34 kohta), että perheoikeudellisissa asioissa annetut tuomiot olisi ”tunnustettava sellaisinaan kaikkialla unionissa ilman välivaiheen käsitteilyä tai ilman perusteita kieltäytyä täytäntöönpanosta”. Tästä syystä lapsen tapaamisoikeutta koskevat tai palauttamista koskevat tuomiot, joista tuomion antanut jäsenvaltio on antanut todistuksen tämän asetuksen säännösten mukaisesti, olisi tunnustettava ja ne ovat täytäntöönpanokelpoisia kaikissa muissa jäsenvaltioissa edellyttämättä minkään muun menettelyn noudattamista. Kyseisten tuomioiden täytäntöönpanoa koskevia yksityiskohtaisia järjestelyjä säännellään edelleen kansallisella lainsäädännöllä.
- (24) Tuomion täytäntöönpanon helpottamiseksi myönnettyyn todistukseen ei pitäisi saada hakea muutosta. Todistukseen pitäisi voida hakea oikaisua ainoastaan asiavirheen perusteella eli jos tuomion sisältö on esitetty todistuksessa virheellisesti.
- (25) Keskusviranomaisten olisi tehtävä yhteistyötä sekä yleisellä tasolla että yksittäistapauksissa, ja siinä olisi pyrittävä myös edistämään vanhempainvastuuta koskevien riita-asioiden ratkaisemista sovintoteitse. Tätä varten keskusviranomaisten olisi osallistuttava siviili- ja kauppaoikeuden alan Euroopan oikeudellisen verkoston perustamisesta 28 päivänä toukokuuta 2001 tehdyllä neuvoston päätöksellä 2001/470/EY <sup>(1)</sup> perustetun siviili- ja kauppaoikeuden alan Euroopan oikeudellisen verkoston toimintaan.
- (26) Komission olisi julkaistava ja päivitettävä jäsenvaltioiden toimitamat tuomioistuinten ja muutoksenhakumenettelyjä koskevat luettelot.
- (27) Tämän asetuksen täytäntöönpanemiseksi tarvittavista toimenpiteistä olisi päätettävä menettelystä komissiolle siirrettyä täytäntöönpanovaltaa käytettäessä 28 päivänä kesäkuuta 1999 tehdyn neuvoston päätöksen 1999/468/EY <sup>(2)</sup> mukaisesti.
- (28) Tällä asetuksella korvataan asetus (EY) N:o 1347/2000, joka siis kumotaan.
- (29) Tämän asetuksen moitteettoman toiminnan varmistamiseksi komission olisi tarkasteltava tämän asetuksen soveltamista ja ehdotettava tarvittaessa siihen muutoksia.

<sup>(1)</sup> EYVL L 174, 27.6.2001, s. 25.

<sup>(2)</sup> EYVL L 184, 17.7.1999, s. 23.

**▼B**

- (30) Yhdistyneen kuningaskunnan ja Irlannin asemaa koskevan, Euroopan unionista tehtyyn sopimukseen ja Euroopan yhteisön perustamissopimukseen liitetyn pöytäkirjan 3 artiklan mukaisesti Yhdistynyt kuningaskunta ja Irlanti ovat ilmoittaneet haluavansa osallistua tämän asetuksen antamiseen ja soveltamiseen.
- (31) Tanskan asemaa koskevan, Euroopan unionista tehtyyn sopimukseen ja Euroopan yhteisön perustamissopimukseen liitetyn pöytäkirjan 1 ja 2 artiklan mukaisesti Tanska ei osallistu tämän asetuksen antamiseen eikä asetus siten sido Tanskaa eikä sitä sovelleta Tanskaan.
- (32) Tämän asetuksen tavoitteita ei voida riittäväällä tavalla saavuttaa jäsenvaltioiden toimin, vaan ne voidaan saavuttaa paremmin yhteisön tasolla, joten yhteisö voi toteuttaa toimenpiteitä perustamissopimuksen 5 artiklassa vahvistetun toissijaisuusperiaatteen mukaisesti. Kyseisessä artiklassa vahvistetun suhteellisuusperiaatteen mukaisesti tässä asetuksessa ei ylitetä sitä, mikä on näiden tavoitteiden saavuttamiseksi tarpeen.
- (33) Tässä asetuksessa tunnustetaan perusoikeudet ja noudatetaan Euroopan unionin perusoikeuskirjan periaatteita. Siinä pyritään varmistamaan varsinkin Euroopan unionin perusoikeuskirjan 24 artiklassa tunnustettujen lapsen perusoikeuksien kunnioittaminen,

ON ANTANUT TÄMÄN ASETUKSEN:

I LUKU

**SOVELTAMISALA JA MÄÄRITELMÄT**

*1 artikla*

**Soveltamisala**

1. Tätä asetusta sovelletaan, riippumatta siitä millaisessa tuomioistuinmessä asiaa käsitellään, siviilioikeudellisissa asioissa, jotka liittyvät:
- avioeroon, asumuseroon tai avioliiton pätemättömäksi julistamiseen;
  - vanhempainvastuun myöntämiseen, käyttämiseen, siirtämiseen, rajoittamiseen tai lopettamiseen.
2. Edellä 1 kohdan b alakohdassa tarkoitettuihin asioihin kuuluvat erityisesti:
- oikeus lapsen huoltoon ja tapaamisoikeus;
  - holhous, edunvalvonta tai vastaavat järjestelyt;
  - sellaisen henkilön tai elimen nimeäminen ja tehtävät, joka on vastuussa lapsen henkilöstä tai omaisuudesta tai lapsen edustamisesta tai avustamisesta;
  - lapsen sijoittaminen sijaisperheeseen tai hoitolaitokseen;
  - lapsen omaisuuden hallinnoimiseen, säilyttämiseen ja luovuttamiseen liittyvät lapsen suojelutoimenpiteet.
3. Tätä asetusta ei sovelleta seuraaviin asioihin:
- vanhemmuuden vahvistaminen tai kiistäminen;
  - lapseksiottamista koskevat päätökset, lapseksiottamista edeltävät toimenpiteet tai lapseksiottamisen kumoaminen tai peruuttaminen;

**▼B**

- c) lapsen sukunimi ja etunimet;
- d) vajaavaltaisuudesta vapauttaminen (emancipation);
- e) elatusvelvoitteet;
- f) tarkoitemääräykset (trust) ja perintö;
- g) lasten tekemien rikosten johdosta toteutetut toimenpiteet.

*2 artikla***Määritelmät**

Tässä asetuksessa tarkoitetaan:

1. 'tuomioistuimella' jäsenvaltioiden kaikkia viranomaisia, jotka ovat toimivaltaisia tämän asetuksen 1 artiklan mukaiseen soveltamisalaan kuuluvissa asioissa;
2. 'tuomarilla' tuomaria tai henkilöä, jolla on tuomarin toimivaltaan rinnastuvaa toimivaltaa tämän asetuksen soveltamisalaan kuuluvissa asioissa;
3. 'jäsenvaltiolla' kaikkia jäsenvaltioita lukuun ottamatta Tanskaa;
4. 'tuomiolla' jäsenvaltion tuomioistuimen julistamaa avioeroa, asunuseroa tai avioliiton pätemättömäksi julistamista ja vanhempainvastuuta koskevaa ratkaisua, riippumatta siitä, kutsutaanko sitä tuomioksi, päätökseksi, täytäntöönpanomääräykseksi vai joksikin muuksi;
5. 'tuomion antaneella jäsenvaltiolla' jäsenvaltiota, jossa täytäntöön pantava tuomio on annettu;
6. 'täytäntöön panevalla jäsenvaltiolla' jäsenvaltiota, jossa tuomion täytäntöönpanoa haetaan;
7. 'vanhempainvastuulla' oikeuksia ja velvollisuuksia, jotka liittyvät lapsen henkilöön tai omaisuuteen ja jotka jollakin luonnollisella henkilöllä tai oikeushenkilöllä on tuomioistuimen tuomion tai lain taikka voimassa olevan sopimuksen perusteella. Ilmaisuuksia käsittää erityisesti oikeuden lapsen huoltoon ja tapaamisoikeuden;
8. 'vanhempainvastuunkantajalla' ketä tahansa henkilöä, jolla on vanhempainvastuu lapseen nähden;
9. 'oikeus lapsen huoltoon' lapsesta huolehtimiseen liittyviä oikeuksia ja velvollisuuksia, varsinkin oikeutta päättää lapsen asuinpaikasta;
10. 'tapaamisoikeudella' myös oikeutta viedä lapsi rajoitetuksi ajaksi asuinpaikastaan muualle;
11. 'lapsen luvottomalla poisviemisellä tai palauttamatta jättämisellä' lapsen poisviemistä tai palauttamatta jättämistä, jos
  - a) se loukkaa oikeutta lapsen huoltoon, joka perustuu tuomioistuimen päätökseen tai lakiin taikka sen valtion oikeusjärjestyksen mukaan voimassa olevaan sopimukseen, jossa lapsen asuinpaikka oli välittömästi ennen pois viemistä tai palauttamatta jättämistä;

ja

**▼B**

- b) oikeutta lapsen huoltoon oli pois viemisen tai palauttamatta jättämisen hetkellä tosiasiallisesti käytetty, joko yhdessä tai yksin, tai olisi käytetty, jollei pois viemistä tai palauttamatta jättämistä olisi tapahtunut. Oikeutta huoltoon katsotaan käytettävän yhdessä, kun toinen vanhempainvastuunkantajista ei voi tuomion tai lain mukaan päättää lapsen asuinpaikasta ilman toisen vanhempainvastuunkantajan suostumusta.

## II LUKU

## OIKEUDELLINEN TOIMIVALTA

## I JAKSO

*Avioero, asumusero ja avioliiton pätemättömäksi julistaminen*

## 3 artikla

**Yleinen toimivalta**

1. Puolisoiden avioeroa, asumuseroa tai avioliiton pätemättömäksi julistamista koskevassa asiassa ovat toimivaltaisia sen jäsenvaltion tuomioistuimet,

a) jonka alueella:

- puolisoiden asuinpaikka on, tai
- puolisoiden viimeinen asuinpaikka oli, jos toinen puolisoista asuu siellä edelleen, tai
- vastaajan asuinpaikka on, tai
- jommankumman puolison asuinpaikka on, jos puoliset jättävät yhteisen hakemuksen, tai
- hakijan asuinpaikka on, jos hän on asunut siellä vähintään vuoden ajan välittömästi ennen hakemuksen tekemistä, taikka
- hakijan asuinpaikka on, jos hän on asunut siellä vähintään kuuden kuukauden ajan välittömästi ennen hakemuksen tekemistä ja hän on joko kyseisen jäsenvaltion kansalainen tai, jos kyseessä on Yhdistynyt kuningaskunta tai Irlanti, hänen ”kotipaikkansa” on siellä;

b) jonka kansalaisia molemmat puoliset ovat tai, jos kyseessä on Yhdistynyt kuningaskunta tai Irlanti, jossa on kummankin puolison ”kotipaikka”.

2. Tässä asetuksessa ”kotipaikalla” on se merkitys, joka sillä on Yhdistyneen kuningaskunnan ja Irlannin oikeusjärjestelmissä.

## 4 artikla

**Vastakanne**

Tuomioistuimella, jossa oikeudenkäynti on vireillä 3 artiklan nojalla, on toimivalta käsitellä myös vastakanne, jos vastakanne kuuluu tämän asetuksen soveltamisalaan.



**▼B***5 artikla***Asumuseron muuntaminen avioeroksi**

Sillä jäsenvaltion tuomioistuimella, joka on antanut asumuserotuomion, on toimivalta myös muuntaa tämä tuomio avioeroksi, jos tämän jäsenvaltion laissa niin säädetään, sanotun kuitenkin rajoittamatta 3 artiklan säännösten soveltamista.

*6 artikla***3, 4 ja 5 artiklassa tarkoitettu yksinomainen toimivalta**

Puoliso,

- a) jonka asuinpaikka on jäsenvaltion alueella, tai
- b) joka on jäsenvaltion kansalainen, tai, jos kyseessä on Yhdistynyt kuningaskunta tai Irlanti, puoliso, jonka ”kotipaikka” on jommankumman viimeksi mainitun jäsenvaltion alueella,

voidaan haastaa oikeuteen toisessa jäsenvaltiossa ainoastaan 3, 4 ja 5 artiklan mukaisesti.

*7 artikla***Toimivalta muissa tapauksissa**

1. Jos mikään jäsenvaltion tuomioistuin ei ole 3, 4 ja 5 artiklan mukaan toimivaltainen, toimivalta määräytyy kussakin jäsenvaltiossa kyseisen valtion oman lainsäädännön mukaan.

2. Jäsenvaltion kansalainen, jonka asuinpaikka on toisen jäsenvaltion alueella, voi samoin edellytyksin kuin kyseisen valtion kansalaiset nojautua siinä valtiossa sovellettaviin toimivaltasääntöihin sellaista vastaa-jaa vastaan, jonka asuinpaikka ei ole jonkin jäsenvaltion alueella ja joka ei ole jonkin jäsenvaltion kansalainen tai, jos kyseessä on Yhdistynyt kuningaskunta tai Irlanti, jonka ”kotipaikka” ei ole jommankumman viimeksi mainitun jäsenvaltion alueella.

*2 JAKSO****Vanhempainvastuu****8 artikla***Yleinen toimivalta**

1. Jäsenvaltion tuomioistuimet ovat toimivaltaisia vanhempainvastuuta koskeissa asioissa, jos lapsen asuinpaikka on asian vireillepano-ajankohtana kyseisessä jäsenvaltiossa.

2. Edellä olevaa 1 kohtaa sovelletaan, jollei 9, 10 ja 12 artiklassa toisin säädetä.

*9 artikla***Lapsen aiempaan asuinpaikkaan perustuvan toimivallan säilyminen**

1. Kun lapsi muuttaa laillisesti jäsenvaltiosta toiseen ja saa siellä uuden asuinpaikan, sen jäsenvaltion tuomioistuimet, jossa lapsen aiempi asuinpaikka oli, ovat 8 artiklasta poiketen kolmen kuukauden ajan muutosta edelleen toimivaltaisia muuttamaan sellaisen tapaamisoikeutta koskevan

**▼B**

tuomion, joka on annettu kyseisessä jäsenvaltiossa ennen lapsen muuttoa, jos tapaamisoikeutta koskevan tuomion nojalla tapaamisoikeuden saanut henkilö asuu edelleen siinä jäsenvaltiossa, jossa lapsen aiempi asuinpaikka oli.

2. Edellä olevaa 1 kohtaa ei sovelleta, jos 1 kohdassa tarkoitettu henkilö, jolle tapaamisoikeus on myönnetty, on hyväksynyt sen jäsenvaltion tuomioistuinten toimivallan, jossa lapsella on uusi asuinpaikka, osallistumalla oikeudenkäyntiin kyseisissä tuomioistuimissa niiden toimivaltaa kiistämättä.

*10 artikla***Toimivalta lapsikaappaustapauksissa**

Jos lapsi on luvatta viety pois tai jätetty palauttamatta, toimivalta säilyy sen jäsenvaltion tuomioistuimilla, jossa lapsen asuinpaikka oli välittömästi ennen luvatonta pois viemistä tai palauttamatta jättämistä, siihen saakka, kun lapsi on saanut asuinpaikan toisesta jäsenvaltiosta, ja

a) jokainen henkilö, laitos tai muu elin, jolla on oikeus lapsen huoltoon, on suostunut pois viemiseen tai palauttamatta jättämiseen;

tai

b) lapsi on asunut mainitussa toisessa jäsenvaltiossa vähintään yhden vuoden sen jälkeen, kun henkilö, laitos tai muu elin, jolla on oikeus lapsen huoltoon, on saanut tai hänen olisi pitänyt saada tieto lapsen olinpaikasta, ja lapsi on sopeutunut uuteen ympäristöönsä ja ainakin jokin seuraavassa mainituista edellytyksistä täyttyy:

- i) lapsen palauttamispyyntöä ei ole tehty sen jäsenvaltion toimivaltaisille viranomaisille, jonne lapsi on viety tai josta lapsi on jätetty palauttamatta, yhden vuoden kuluessa sen jälkeen, kun lapsen huolto-oikeuden haltija on saanut tai hänen olisi pitänyt saada tieto lapsen olinpaikasta;
- ii) lapsen huolto-oikeuden haltijan jättämä palauttamispyyntö on peruttu eikä uutta pyyntöä ole jätetty i alakohdassa tarkoitettussa määräajassa;
- iii) asian käsittely sen jäsenvaltion tuomioistuimessa, jossa lapsen asuinpaikka oli välittömästi ennen luvatonta pois viemistä tai palauttamatta jättämistä, on saatettu päätökseen 11 artiklan 7 kohdan mukaisesti;
- iv) sen jäsenvaltion tuomioistuimet, jossa lapsen asuinpaikka oli välittömästi ennen luvatonta pois viemistä tai palauttamatta jättämistä, ovat antaneet lapsen huoltoa koskevan tuomion, joka ei edellytä lapsen palauttamista.

*11 artikla***Lapsen palauttaminen**

1. Jos henkilö, laitos tai muu elin, jolla on oikeus lapsen huoltoon, hakee jäsenvaltion toimivaltaisilta viranomaisilta Haagissa 25 päivänä lokakuuta 1980 kansainvälisestä lapsikaappauksesta tehdyn yksityisoikeuden alaa koskevan yleissopimuksen (jäljempänä 'vuoden 1980 Haagin yleissopimus') nojalla tuomiota saadakseen palautetuksi lapsen, joka on luvattomasti viety muuhun jäsenvaltioon — tai jätetty palauttamatta muusta jäsenvaltiosta — kuin jossa lapsen asuinpaikka oli välittömästi ennen luvatonta pois viemistä tai palauttamatta jättämistä, sovelletaan 2—8 kohtaa.

**▼B**

2. Sovellettaessa vuoden 1980 Haagin yleissopimuksen 12 ja 13 artiklaa on varmistettava, että lapselle annetaan mahdollisuus tulla kuuluksi oikeuskäsittelyn aikana, ellei sitä pidetä perusteettomana lapsen iän tai kehitystason huomioon ottaen.

3. Tuomioistuimen, jolle lapsen palauttamispyyntö tehdään 1 kohdan mukaisesti, on toimittava pyynnön käsittelyssä pikaisesti, noudattaen nopeimpia käytettävissä olevia kansallisen lainsäädännön menettelyjä.

Tuomioistuimen on, paitsi jos se on poikkeuksellisten olosuhteiden vuoksi mahdotonta, annettava tuomionsa viimeistään kuuden viikon kuluessa siitä, kun pyyntö on toimitettu sille, sanotun kuitenkin rajoittamatta ensimmäisen alakohdan soveltamista.

4. Tuomioistuin ei voi kieltäytyä lapsen palauttamisesta vuoden 1980 Haagin yleissopimuksen 13 artiklan b kohdan perusteella, jos on todettu, että on toteutettu riittävät järjestelyt lapsen suojelemiseksi hänen palauttamisensa jälkeen.

5. Tuomioistuin ei voi kieltäytyä lapsen palauttamisesta, ellei lapsen palauttamista pyytäneelle henkilölle ole annettu tilaisuutta tulla kuulluksi.

6. Jos tuomioistuin on antanut tuomion palauttamatta jättämisestä vuoden 1980 Haagin yleissopimuksen 13 artiklan perusteella, tuomioistuimen on kansallisen lainsäädäntönsä mukaisesti joko suoraan tai keskusviranomaisensa kautta toimitettava sen jäsenvaltion toimivaltaiselle tuomioistuimelle tai keskusviranomaiselle, jossa lapsen asuinpaikka oli välittömästi ennen luvaton pois viemistä tai palauttamatta jättämistä, jäljennös palauttamatta jättämistä koskevasta tuomiosta ja asiaankuuluvista asiakirjoista, erityisesti oikeudessa kuulemista koskevasta pöytäkirjasta. Tuomioistuimen on saatava mainitut asiakirjat yhden kuukauden kuluessa palauttamatta jättämistä koskevan tuomion antamispäivästä.

7. Jos jokin osapuoli ei ole jo saattanut asiaa oikeuden käsiteltäväksi siinä jäsenvaltiossa, jossa lapsen asuinpaikka oli välittömästi ennen luvaton pois viemistä tai palauttamatta jättämistä, sen tuomioistuimen tai keskusviranomaisen, joka saa 6 kohdassa tarkoitetun tiedon, on ilmoitettava siitä osapuolille ja pyydettävä heitä esittämään huomautuksia tuomioistuimelle kansallisen lainsäädännön mukaisesti kolmen kuukauden kuluessa ilmoituspäivästä, jotta tuomioistuin voi käsitellä lapsen huoltajuuskysymystä.

Jos tuomioistuin ei saa huomautuksia määräajassa, se päättää asian käsittelyn, sanotun kuitenkin rajoittamatta tässä asetuksessa olevia toimivaltasääntöjä.

8. Huolimatta lapsen palauttamatta jättämistä koskevan tuomion antamisesta vuoden 1980 Haagin yleissopimuksen 13 artiklan perusteella, tämän asetuksen nojalla toimivaltaisen tuomioistuimen myöhemmin antama lapsen palauttamista edellyttävä tuomio on täytäntöönpanokelpoinen III luvun 4 jakson mukaisesti lapsen palauttamisen turvaamiseksi.

*12 artikla***Oikeuspaikkasopimus**

1. Jäsenvaltion tuomioistuimet, jotka käyttävät 3 artiklan nojalla toimivaltaa avioeroa, asumuseroa tai avioliiton pätemättömäksi julistamista koskevan hakemuksen osalta, ovat toimivaltaisia kyseiseen hakemukseen liittyvässä vanhempainvastuuta koskevassa asiassa kun:

**▼B**

- a) ainakin toisella puolisoista on vanhempainvastuu lapsesta;
- ja
- b) kyseisten tuomioistuinten toimivalta on puolisoitten ja vanhempainvastuunkantajien nimenomaisesti tai millä muulla tavalla tahansa yksiselitteisesti hyväksymä asian vireillepanoajankohtana ja toimivalta on lapsen edun mukainen.
2. Edellä 1 kohdan mukaisesti käytetty toimivalta lakkaa:
- a) kun avioeroa, asumuseroa tai avioliiton pätemättömäksi julistamista koskevan hakemuksen johdosta annettu hyväksyvä tai hylkäävä tuomio tulee lainvoimaiseksi; tai
- b) jos vanhempainvastuuta koskeva oikeudenkäynti on yhä vireillä a alakohdassa tarkoitettuna ajankohtana, silloin kun vanhempainvastuuta koskeva tuomio tulee lainvoimaiseksi; tai
- c) kun oikeudenkäynti a ja b alakohdassa tarkoitetuissa tapauksissa päättyy muusta syystä.
3. Jäsenvaltion tuomioistuimet ovat toimivaltaisia vanhempainvastuun asiassa myös muissa kuin 1 kohdassa tarkoitetuissa oikeudenkäynneissä, kun:
- a) lapsella on kiinteät siteet jäsenvaltioon erityisesti sen vuoksi, että hänen vanhempainvastuunkantajansa asuinpaikka on kyseisessä jäsenvaltiossa tai että lapsi on kyseisen jäsenvaltion kansalainen;
- ja
- b) niiden toimivalta on kaikkien menettelyn asianosaisten nimenomaisesti tai millä muulla tavalla tahansa yksiselitteisesti hyväksymä asian vireillepanoajankohtana ja toimivalta on lapsen edun mukainen.
4. Kun lapsen asuinpaikka on Euroopan unionin ulkopuolella sellaisessa valtiossa, joka ei ole toimivallasta, sovellettavasta laista, tuomioitten tunnustamisesta ja täytäntöönpanosta sekä yhteistyöstä vanhempainvastuuseen ja lasten suojeluun liittyvissä asioissa 19 päivänä lokakuuta 1996 tehdyn Haagin yleissopimuksen sopimuspuoli, tähän artiklaan perustuvan toimivallan katsotaan olevan lapsen edun mukaista erityisesti silloin, kun oikeudenkäynti osoittautuu mahdottomaksi kyseisessä kolmannessa valtiossa.

*13 artikla***Lapsen olinpaikkaan perustuva toimivalta**

1. Jos lapsen asuinpaikkaa ei kyetä ratkaisemaan eikä toimivaltaa voida määrittää 12 artiklan nojalla, toimivalta on sen jäsenvaltion tuomioistuimilla, jossa lapsi on.
2. Edellä 1 kohtaa sovelletaan myös lapsipakolaisiin ja maastaan levottomuuksien vuoksi siirtymään joutuneisiin lapsiin.

*14 artikla***Toimivalta muissa tapauksissa**

Jos millään jäsenvaltion tuomioistuimella ei ole 8—13 artiklan mukaan toimivaltaa, toimivalta määräytyy kussakin jäsenvaltiossa kyseisen valtion oman lainsäädännön mukaan.

**▼B***15 artikla***Asian siirtäminen tuomioistuimeen, jolla on paremmat edellytykset asian käsittelyyn**

1. Poikkeuksellisesti jäsenvaltion tuomioistuimet, jotka ovat toimivaltaisia tutkimaan pääasian, voivat katsoessaan, että tuomioistuimella toisessa jäsenvaltiossa, johon lapsella on erityisiä siteitä, on paremmat edellytykset käsitellä asiaa tai osaa siitä, ja kun se on lapsen edun mukaista:

- a) keskeyttää kyseisen asian tai sen osan käsittelyn ja pyytää osapuolia esittämään tällaisen pyynnön kyseisen toisen jäsenvaltion tuomioistuimessa 4 kohdan mukaisesti; tai
- b) pyytää toisen jäsenvaltion tuomioistuinta käyttämään toimivaltaansa 5 kohdan mukaisesti.

2. Edellä olevaa 1 kohtaa sovelletaan:

- a) jonkin osapuolen hakemuksesta, tai
- b) tuomioistuimen aloitteesta, tai
- c) sellaisen muun jäsenvaltion tuomioistuimen pyynnöstä, johon lapsella on erityiset siteet 3 kohdan mukaisesti.

Asia voidaan siirtää tuomioistuimen aloitteesta tai muun jäsenvaltion tuomioistuimen pyynnöstä kuitenkin ainoastaan, jos ainakin yksi osapuolista hyväksyy asian siirtämisen.

3. Lapsella katsotaan olevan 1 kohdassa tarkoitettuja erityisiä siteitä jäsenvaltioon, jos:

- a) kyseisestä jäsenvaltiosta on tullut lapsen asuinpaikka sen jälkeen, kun asia on 1 kohdassa tarkoitetun mukaisesti pantu vireille tuomioistuimessa; tai
- b) lapsen asuinpaikka oli aiemmin kyseisessä jäsenvaltiossa; tai
- c) lapsi on kyseisen jäsenvaltion kansalainen; tai
- d) lapsen vanhempainvastuunkantajan asuinpaikka on kyseisessä jäsenvaltiossa; tai
- e) asia koskee lapsen suojelutoimenpiteitä, jotka liittyvät lapsen kyseisen jäsenvaltion alueella sijaitsevan omaisuuden hallinnoimiseen, säilyttämiseen tai luovuttamiseen.

4. Pääasian tutkinnassa toimivaltaisen jäsenvaltion tuomioistuimen on asetettava määräaika, jonka kuluessa asia on pantava vireille toisen jäsenvaltion tuomioistuimissa 1 kohdan mukaisesti.

Jos asiaa ei panna tänä määräaikana vireille tuomioistuimissa, tuomioistuin, jossa asia on pantu vireille, jatkaa toimivallan käyttöä 8—14 artiklan mukaisesti.

5. Kyseisen toisen jäsenvaltion tuomioistuimet voivat, milloin tämä on asiaan liittyvien erityisten seikkojen vuoksi lapsen edun mukaista, hyväksyä toimivallan kuuden viikon kuluessa siitä, kun asia on pantu niissä vireille 1 kohdan a tai b alakohdan perusteella. Tällöin tuomioistuimen, jossa asia on ensin pantu vireille, on jätettävä asia tutkimatta. Muussa tapauksessa tuomioistuimen, jossa asia on ensin pantu vireille, on käytettävä edelleen toimivaltaansa 8—14 artiklan mukaisesti.

**▼B**

6. Tätä artiklaa sovellettaessa tuomioistuinten on tehtävä yhteistyötä joko suoraan keskenään tai 53 artiklassa tarkoitettujen keskusviranomaisten välityksellä.

*3 JAKSO****Yhteiset säännökset****16 artikla***Asian paneminen vireille tuomioistuimessa**

1. Asian katsotaan tulleen vireille tuomioistuimessa:

a) ajankohtana, jona haastehakemus tai vastaava asiakirja jätetään tuomioistuimeen edellyttäen, että hakija ei ole sen jälkeen jättänyt ryhtymättä häneltä edellytettyihin toimiin haasteen antamiseksi tiedoksi vastaajalle;

tai

b) jos asiakirja on annettava tiedoksi ennen sen jättämistä tuomioistuimeen, ajankohtana, jona tiedoksiannosta vastaava viranomainen ottaa sen vastaan, edellyttäen, että hakija ei ole sen jälkeen jättänyt ryhtymättä häneltä edellytettyihin toimiin asiakirjan jättämiseksi tuomioistuimeen.

*17 artikla***Toimivallan tutkiminen**

Jos jäsenvaltion tuomioistuimessa nostettu kanne koskee asiaa, jossa se ei tämän asetuksen mukaan ole toimivaltainen mutta jonka toisen jäsenvaltion tuomioistuin on tämän asetuksen mukaan toimivaltainen tutkimaan, tuomioistuimen on omasta aloitteestaan jätettävä asia käsittelemättä.

*18 artikla***Edellytysten tutkiminen**

1. Jos vastaaja, jonka asuinpaikka on muussa valtiossa kuin siinä jäsenvaltiossa, jossa kanne nostettiin, ei vastaa, toimivaltaisen tuomioistuimen on keskeytettävä asian käsittely, kunnes on selvitetty, että vastaajalla on ollut mahdollisuus saada tieto haastehakemuksesta tai vastaavasta asiakirjasta niin hyvissä ajoin, että hän on voinut valmistautua vastaamaan asiassa tai että kaikkiin tätä varten tarpeellisiin toimenpiteisiin on ryhdytty.

2. Asetuksen (EY) N:o 1348/2000 19 artiklan säännöksiä sovelletaan tämän artiklan 1 kohdan säännösten asemesta, jos haastehakemus tai vastaava asiakirja oli toimitettava jäsenvaltiosta toiseen kyseisen asetuksen nojalla.

3. Kun asetuksen (EY) N:o 1348/2000 säännöksiä ei voida soveltaa, sovelletaan oikeudenkäynti- ja muiden asiakirjojen tiedoksiantoa ulkomailta siviili- tai kauppaoikeudellisissa asioissa koskevan 15 päivänä marraskuuta 1965 tehdyn Haagin yleissopimuksen 15 artiklaa, jos haastehakemus tai vastaava asiakirja oli toimitettava ulkomaille kyseisen yleissopimuksen nojalla.

**▼B***19 artikla***Vireilläolo ja samassa yhteydessä käsiteltävät kanteet**

1. Jos eri jäsenvaltioiden tuomioistuimissa nostetaan samojen asiain välillä avioeroa, asumuseroa tai avioliiton pätemättömäksi julistamista koskevia kanteita, tuomioistuimen, jossa kanne on nostettu myöhemmin, on omasta aloitteestaan keskeytettävä asian käsittely, kunnes on ratkaistu, onko tuomioistuin, jossa kanne on ensin nostettu, toimivaltainen.
2. Jos eri jäsenvaltioiden tuomioistuimissa pannaan vireille vanhempainvastuuseen liittyviä kanteita, jotka koskevat samaa lasta ja samaa asiaa, tuomioistuimen, jossa kanne on nostettu myöhemmin, on omasta aloitteestaan lykättävä asian käsittelyä, kunnes on ratkaistu, onko tuomioistuin, jossa kanne on ensin nostettu, toimivaltainen.
3. Kun on ratkaistu, että se tuomioistuin, jossa kanne on ensin nostettu, on toimivaltainen, tuomioistuimen, jossa kanne on myöhemmin nostettu, on jätettävä asia tutkimatta.

Tällöin asian myöhemmin vireille pannut kantaja voi siirtää asian siihen tuomioistuimeen, jossa kanne on ensiksi pantu vireille.

*20 artikla***Väliaikaiset toimenpiteet ja turvaamistoimet**

1. Tämän asetuksen säännökset eivät estä jäsenvaltion tuomioistuinta toteuttamasta kiireellisissä tapauksissa jäsenvaltion laissa säädettyjä väliaikaisia toimenpiteitä ja turvaamistoimia, jotka koskevat valtiossa oleskelevia henkilöitä tai siellä olevaa omaisuutta, myös silloin, kun toisen jäsenvaltion tuomioistuin on tämän asetuksen mukaan toimivaltainen tutkimaan pääasian.
2. Edellä olevan 1 kohdan täytäntöönpanemiseksi toteutettujen toimenpiteiden soveltaminen on keskeytettävä, kun jäsenvaltion tuomioistuin, joka on tämän asetuksen nojalla toimivaltainen tutkimaan pääasian, on toteuttanut soveltuviksi katsomansa toimenpiteet.

## III LUKU

**TUNNUSTAMINEN JA TÄYTÄNTÖÖNPANO***1 JAKSO****Tunnustaminen****21 artikla***Tuomion tunnustaminen**

1. Jäsenvaltiossa annettu tuomio on tunnustettava muissa jäsenvaltioissa vaatimatta minkään erityisen menettelyn noudattamista.
2. Mitään erityistä menettelyä ei vaadita siviilisäätystä koskevien jäsenvaltioiden rekistereiden päivittämiseksi toisessa jäsenvaltiossa annetun avioeroa, asumuseroa tai avioliiton pätemättömäksi julistamista koskevan tuomion perusteella, johon kyseisen jäsenvaltion lainsäädännön mukaan ei saa hakea muutosta, sanotun kuitenkaan rajoittamatta 3 kohdan soveltamista.
3. Jokainen, jonka etua tuomion tunnustaminen koskee, voi pyytää tämän luvun 2 jaksossa tarkoitettussa menettelyssä vahvistettavaksi, että tuomio on tunnustettava tai jätettävä tunnustamatta, sanotun kuitenkaan rajoittamatta tämän luvun 4 jakson soveltamista.

**▼B**

Kunkin jäsenvaltion komissiolle 68 artiklan mukaisesti toimittamassa luettelossa mainitun tuomioistuimen alueellinen toimivalta määräytyy sen jäsenvaltion lainsäädännön mukaan, jossa tunnustamista tai tunnustamatta jättämistä koskeva menettely pannaan vireille.

4. Jos kysymys tuomion tunnustamisesta tulee esille jäsenvaltion tuomioistuimessa vireillä olevassa asiassa, asiaa käsittelevä tuomioistuin voi ratkaista tuomion tunnustamista koskevan kysymyksen.

*22 artikla***Avioeroa, asumuseroa ja avioliiton pätemättömäksi julistamista koskevien tuomioiden tunnustamatta jättämisen perusteet**

Avioeroa, asumuseroa tai avioliiton pätemättömäksi julistamista koskevaa tuomiota ei tunnusteta:

- a) jos tunnustaminen on selvästi vastoin sen jäsenvaltion oikeusjärjestyksen perusteita, jossa tunnustamista pyydetään;
- b) jos tuomio on annettu pois jäänyttä vastaajaa vastaan eikä haastehakemusta tai vastaavaa asiakirjaa ole annettu vastaajalle tiedoksi niin hyvissä ajoin ja sillä tavalla, että vastaaja olisi voinut valmistautua vastaamaan asiassa, paitsi jos vastaajan todetaan yksiselitteisesti hyväksyneen tuomion;
- c) jos tuomio on ristiriidassa sellaisen tuomion kanssa, joka on annettu oikeudenkäynnissä samojen asianosaisten välillä siinä jäsenvaltiossa, jossa tunnustamista pyydetään, tai
- d) jos tuomio on ristiriidassa toisessa jäsenvaltiossa tai muussa valtiossa kuin jäsenvaltiossa samojen asianosaisten välillä aikaisemmin annettun tuomion kanssa ja tämä aikaisemmin annettu tuomio täyttää ne edellytykset, jotka ovat tarpeen sen tunnustamiseksi siinä jäsenvaltiossa, jossa tunnustamista pyydetään.

*23 artikla***Vanhempainvastuuta koskevien tuomioiden tunnustamatta jättämisen perusteet**

Vanhempainvastuuta koskevaa tuomiota ei tunnusteta:

- a) jos tunnustaminen on selvästi, ottaen huomioon lapsen etu, vastoin sen jäsenvaltion oikeusjärjestyksen perusteita, jossa tunnustamista pyydetään;
- b) jos tuomio on annettu, kiireellistä tilannetta lukuun ottamatta, antamatta lapselle tilaisuutta tulla kuulluksi ja tämä on vastoin sen jäsenvaltion oikeudenkäyntimenettelyjä koskevia peruseriaatteita, jossa tunnustamista pyydetään;
- c) jos tuomio on annettu pois jäänyttä henkilöä vastaan eikä haastehakemusta tai vastaavaa asiakirjaa ole annettu tiedoksi pois jääneelle henkilölle niin hyvissä ajoin ja sillä tavalla, että hän olisi voinut valmistautua vastaamaan asiassa, paitsi jos hänen katsotaan yksiselitteisesti hyväksyneen tuomion;
- d) kenen tahansa sellaisen henkilön vaatimuksesta, joka väittää tuomion estävän häntä täyttämästä vanhempainvastuutaan, jos tälle henkilölle ei ole varattu tilaisuutta tulla kuulluksi;



**▼B**

- e) jos tuomio on ristiriidassa vanhempainvastuuta koskevassa asiassa myöhemmin siinä jäsenvaltiossa annetun tuomion kanssa, jossa tunnustamista pyydetään;
- f) jos tuomio on ristiriidassa toisessa jäsenvaltiossa tai sellaisessa muussa valtiossa, jossa lapsen asuinpaikka on ja joka ei ole jäsenvaltio, vanhempainvastuuta koskevassa asiassa myöhemmin annetun tuomion kanssa, ja tämä myöhemmin annettu tuomio täyttää ne edellytykset, jotka ovat tarpeen sen tunnustamiseksi siinä jäsenvaltiossa, jossa tunnustamista pyydetään;  
tai
- g) jos 56 artiklassa säädettyä menettelyä ei ole noudatettu.

*24 artikla***Kielto tutkia tuomion antaneen tuomioistuimen toimivaltaa**

Tuomion antaneen jäsenvaltion tuomioistuimen toimivaltaa ei saa tutkia. Edellä 3—14 artiklassa tarkoitettuihin tuomioistuimen toimivaltaa koskeviin säännöksiin ei voida soveltaa 22 artiklan a alakohdassa ja 23 artiklan a alakohdassa tarkoitettua oikeusjärjestyksen perusteita koskevaa kieltäytymisperustetta.

*25 artikla***Sovellettavan lainsäädännön eroavuus**

Tuomion tunnustamisesta ei voida kieltäytyä sillä perusteella, että sen jäsenvaltion, jossa tunnustamista pyydetään, lainsäädännössä ei sallita avioeroa, asumuseroa tai avioliiton pätemättömäksi julistamista samojen tosiseikkojen perusteella.

*26 artikla***Kielto tutkia uudelleen asiaratkaisu**

Tuomiota ei saa sen sisältämän asiaratkaisun osalta ottaa missään tapauksessa uudelleen tutkittavaksi.

*27 artikla***Asian käsittelyn keskeyttäminen**

1. Jos jäsenvaltion tuomioistuimessa pyydetään toisessa jäsenvaltiossa annetun tuomion tunnustamista, tämä voi keskeyttää asian käsittelyn, jos tuomioon on haettu muutosta varsinaisin muutoksenhakueinoin.
2. Jos jäsenvaltion tuomioistuimessa pyydetään Irlannissa tai Yhdistyneessä kuningaskunnassa annetun tuomion tunnustamista, tuomioistuin voi keskeyttää asian käsittelyn, jos tuomion täytäntöönpano on siinä jäsenvaltiossa, jossa tuomio on annettu, muutoksenhaun vuoksi keskeytetty.

*2 JAKSO****Täytäntöönpanokelpoiseksi julistamista koskeva hakemus****28 artikla***Täytäntöönpanokelpoiset tuomiot**

1. Vanhempainvastuusta jäsenvaltiossa annettu tuomio, joka on siinä jäsenvaltiossa täytäntöönpanokelpoinen ja on annettu tiedoksi, pannaan täytäntöön toisessa jäsenvaltiossa, kun se asiaan osallisen hakemuksesta on siellä julistettu täytäntöönpanokelpoiseksi.

**▼B**

2. Yhdistyneessä kuningaskunnassa sellainen tuomio pannaan kuitenkin täytäntöön Englannissa ja Walesissa, Skotlannissa tai Pohjois-Irlannissa vasta kun se asiaan osallisen hakemuksesta on rekisteröity täytäntöönpanoa varten kyseisessä Yhdistyneen kuningaskunnan osassa.

*29 artikla***Paikallisten tuomioistuinten toimivalta**

1. Täytäntöönpanokelpoiseksi julistamista koskeva hakemus on toimitettava kunkin jäsenvaltion komissiolle 68 artiklan mukaisesti toimitamassa luettelossa mainittuun tuomioistuimeen.

2. Alueellisesti toimivaltainen tuomioistuin määräytyy sen henkilön asuinpaikan mukaan, jota vastaan täytäntöönpanoa haetaan, tai sen lapsen asuinpaikan mukaan, jota hakemus koskee.

Jos kumpikaan ensimmäisessä alakohdassa tarkoitetuista paikoista ei ole täytäntöön panevan jäsenvaltion alueella, alueellisesti toimivaltainen tuomioistuin määräytyy täytäntöönpanopaikan mukaan.

*30 artikla***Menettely**

1. Täytäntöönpanokelpoiseksi julistamista on haettava täytäntöön panevan jäsenvaltion lain mukaisesti.

2. Hakijan on ilmoitettava osoite tiedoksiantoja varten sen tuomioistuimen tuomiopiirin alueella, jolta täytäntöönpanoa pyydetään. Jos täytäntöön panevan jäsenvaltion lainsäädännössä ei tunneta sellaisen paikallisen osoitteen ilmoittamista, hakijan on nimettävä oikeudenkäyntiasiamies.

3. Hakemukseen on liitettävä 37 ja 39 artiklassa tarkoitettut asiakirjat.

*31 artikla***Tuomioistuimen päätös**

1. Tuomioistuimen, jolle hakemus on osoitettu, on annettava päätöksensä viipymättä, eikä henkilö, jota vastaan täytäntöönpanoa haetaan, eikä lapsi voi menettelyn tässä vaiheessa esittää huomautuksia hakemuksen johdosta.

2. Hakemus voidaan hylätä ainoastaan jollakin 22, 23 ja 24 artiklassa mainituista perusteista.

3. Tuomiota ei saa sen sisältämän asiaratkaisun osalta ottaa missään tapauksessa uudelleen tutkittavaksi.

*32 artikla***Päätöksestä ilmoittaminen**

Tuomioistuimen asianomaisen virkamiehen on viipymättä ilmoitettava hakijalle hakemuksen johdosta annetusta päätöksestä täytäntöön panevan jäsenvaltion lain mukaisesti.



### 33 artikla

#### **Muutoksenhaku**

1. Kumpikin asianosainen voi hakea muutosta päätökseen, joka koskee hakemusta tuomion julistamisesta täytäntöönpanokelpoiseksi.
2. Muutoksenhakemus on toimitettava tuomioistuimeen, joka mainitaan kunkin jäsenvaltion komissiolle 68 artiklan mukaisesti toimittamassa luettelossa.
3. Muutoksenhakemus on käsiteltävä kontradiktorista menettelyä koskevien säännösten mukaisesti.
4. Jos muutosta hakee se, joka on hakenut tuomion julistamista täytäntöönpanokelpoiseksi, osapuoli, jota vastaan täytäntöönpanoa haetaan, on kutsuttava kuultavaksi muutoksenhakemusta käsittelevään tuomioistuimeen. Jos tämä henkilö jää pois, sovelletaan 18 artiklan säännöksiä.
5. Hakemus tuomion täytäntöönpanokelpoisuudesta annetun ratkaisun muuttamiseksi on jätettävä yhden kuukauden kuluessa ilmoituksen tiedoksiannosta. Jos sen henkilön asuinpaikka, jota vastaan täytäntöönpanoa haetaan, on toisessa jäsenvaltiossa kuin siinä, jossa päätös täytäntöönpanokelpoisuudesta annettiin, muutoksenhaku-aika on kaksi kuukautta siitä päivästä, kun päätös on annettu tiedoksi joko hänelle henkilökohtaisesti tai hänen asunnollaan. Tätä määräaikaa ei voida pidentää välimatkan perusteella.

### 34 artikla

#### **Muutoksenhakutuomioistuimet ja muutoksenhakukeinot**

Muutoksenhakuun annettuun päätökseen saa hakea muutosta ainoastaan kunkin jäsenvaltion komissiolle 68 artiklan mukaisesti toimittamassa luettelossa tarkoitettuja menettelyjä käyttäen.

### 35 artikla

#### **Asian käsittelyn lykkääminen**

1. Tuomioistuin, jolta muutosta on haettu 33 tai 34 artiklan mukaisesti, voi sen pyynnöstä, jota vastaan täytäntöönpanoa haetaan, keskeyttää asian käsittelyn, jos tuomioon on siinä jäsenvaltiossa, jossa tuomio on annettu, haettu muutosta varsinaisin muutoksenhakukeinoin tai jos sellaisen muutoksenhakukeinon käyttämiselle säädetty aika ei ole vielä kulunut umpeen. Viimeksi mainitussa tapauksessa tuomioistuin voi määrätä ajan, jonka kuluessa muutosta on haettava.
2. Jos tuomio on annettu Irlannissa tai Yhdistyneessä kuningaskunnassa, on jokaista siinä jäsenvaltiossa, jossa tuomio on annettu, käytettävissä olevaa muutoksenhakukeinoina pidettävä 1 kohdassa tarkoitettuna varsinaisena muutoksenhakukeinona.

### 36 artikla

#### **Osittainen täytäntöönpano**

1. Jos tuomiolla on ratkaistu useampia vaatimuksia eikä täytäntöönpanoa voida sallia kaikkien vaatimusten osalta, tuomioistuimen on sallittava täytäntöönpano vaatimuksista yhden tai useamman osalta.
2. Hakija voi pyytää tuomion osittaista täytäntöönpanoa.

**▼B****3 JAKSO****1 ja 2 jaksolle yhteiset säännökset****37 artikla****Asiakirjat**

1. Asianosaisen, joka vaatii tuomion tunnustamista tai riitauttaa sen tunnustamisen tai hakee tuomion julistamista täytäntöönpanokelpoiseksi, on annettava:

a) tuomiosta sellainen jäljennös, joka täyttää tarvittavat vaatimukset sen aitouden toteamiseksi;

ja

b) 39 artiklassa tarkoitettu todistus.

2. Jos tuomio on annettu pois jäänyttä asianosaista vastaan, asianosaisen, joka vaatii tuomion tunnustamista tai hakee tuomion julistamista täytäntöönpanokelpoiseksi, on lisäksi toimitettava:

a) alkuperäisenä tai oikeaksi todistettuna jäljennöksenä asiakirja, josta ilmenee, että haastehakemus tai vastaava asiakirja on annettu pois jääneelle asianosaiselle tiedoksi;

tai

b) asiakirja, josta ilmenee, että vastaaja on yksiselitteisesti hyväksynyt tuomion.

**38 artikla****Asiakirjojen puuttuminen**

1. Jollei 37 artiklan 1 kohdan b alakohdassa tai 2 kohdassa tarkoitettuja asiakirjoja ole annettu, tuomioistuin voi asettaa asiakirjojen antamiselle määräajan tai hyväksyä vastaavia muita asiakirjoja tai, jos se pitää asiaa riittävästi selvitettyinä, vapauttaa asiakirjojen antamisvelvollisuudesta.

2. Tuomioistuimen vaatimuksesta asiakirjoista on annettava käännös. Käännöksen on oltava sellaisen henkilön varmentama, jolla on siihen jossakin jäsenvaltiossa kelpoisuus.

**39 artikla****Avioliittoasioissa annettuja tuomioita koskeva todistus ja vanhempainvastuusta annettuja tuomioita koskeva todistus**

Tuomion antaneen jäsenvaltion toimivaltaisen tuomioistuimen tai viranomaisen on annettava asiaan osallisen pyynnöstä todistus käyttäen liitteessä I (tuomiot avioliittoa koskevissa asioissa) tai liitteessä II (tuomiot vanhempainvastuuta koskevissa asioissa) esitettyä vakiolomaketta.

**4 JAKSO****Lapsen tapaamisoikeutta koskevien tiettyjen tuomioiden ja lapsen palauttamista edellyttävien tiettyjen tuomioiden täytäntöönpanokelpoisuus****40 artikla****Soveltamisala**

1. Tätä jaksoa sovelletaan:

a) tapaamisoikeuteen

ja

**▼B**

b) lapsen palauttamiseen, jota 11 artiklan 8 kohdassa tarkoitettu tuomio edellyttää.

2. Tämän jakson määräykset eivät estä sitä, jolla on vanhempainvastuu, hakemasta tuomion tunnustamista ja täytäntöönpanoa tämän luvun 1 ja 2 jakson mukaisesti.

*41 artikla***Tapaamisoikeus**

1. Edellä olevan 40 artiklan 1 kohdan a alakohdassa tarkoitettu tapaamisoikeus, joka on myönnetty jäsenvaltiossa annetussa täytäntöönpanokelpoisessa tuomiossa, on tunnustettava ja on pantavissa täytäntöön toisessa jäsenvaltiossa ilman, että on tarpeen julistaa se täytäntöönpanokelpoiseksi, ja ilman, että on mahdollista kiistää sen tunnustamista, jos tuomiosta on annettu todistus tuomion antaneessa jäsenvaltiossa 2 kohdan mukaisesti.

Vaikka kansallinen lainsäädäntö ei edellyttäisikään, että lapsen tapaamisoikeuden myöntävä tuomio on täytäntöönpanokelpoinen mahdollisesta muutoksenhausta riippumatta, tuomion antanut tuomioistuim voi julistaa kyseisen tuomion täytäntöönpanokelpoiseksi.

2. Tuomion antaneen tuomarin on annettava 1 kohdassa tarkoitettu todistus liitteessä III (tapaamisoikeutta koskeva todistus) esitettyä vakio-lomaketta käyttäen ainoastaan, jos:

a) siinä tapauksessa, että tuomio on annettu pois jäänyttä vastaajaa vastaan, haastehakemus tai vastaava asiakirja on annettu tiedoksi pois jääneelle henkilölle niin hyvissä ajoin ja sillä tavalla, että hän olisi voinut valmistautua vastaamaan asiassa, tai vaikka sitä ei ole annettu tiedoksi mainituin ehdoin, hänen kuitenkin todetaan yksiselitteisesti hyväksyneen tuomion;

b) kaikilla asianosaisilla on ollut tilaisuus tulla kuulluiksi;

ja

c) lapsella oli tilaisuus tulla kuulluiksi, paitsi jos sitä pidettiin aiheettomana lapsen iän tai kehitystason huomioon ottaen.

Todistus on täytettävä tuomion kielellä.

3. Jos tapaamisoikeus koskee tuomion antamisen hetkellä rajat ylittävää tilannetta, todistus annetaan viran puolesta tuomion tultua, vaikka väliaikaisestikin, täytäntöönpanokelpoiseksi. Jos tilanne muuttuu rajat ylittäväksi vasta myöhemmin, todistus annetaan jonkin osapuolen pyynnöstä.

*42 artikla***Lapsen palauttaminen**

1. Edellä 40 artiklan 1 kohdan b alakohdassa tarkoitettu lapsen palauttaminen, jota jäsenvaltiossa annettu täytäntöönpanokelpoinen tuomio edellyttää, on tunnustettava ja on pantavissa täytäntöön toisessa jäsenvaltiossa ilman, että on tarpeen julistaa se täytäntöönpanokelpoiseksi, ja ilman, että on mahdollista kiistää sen tunnustamista, jos tuomiosta on annettu todistus tuomion antaneessa jäsenvaltiossa 2 kohdan mukaisesti.

**▼B**

Vaikka kansallinen lainsäädäntö ei edellyttäisikään, että 11 artiklan 8 kohdassa tarkoitettu lapsen palauttamista edellyttävä tuomio on täytäntöönpanokelpoinen mahdollisesta muutoksenhausta riippumatta, tuomion antanut tuomioistuin voi julistaa kyseisen tuomion täytäntöönpanokelpoiseksi.

2. Edellä 40 artiklan 1 kohdan b alakohdassa tarkoitetun tuomion antaneen tuomarin on annettava 1 kohdassa tarkoitettu todistus ainoastaan, jos:

- a) lapsella oli tilaisuus tulla kuulluksi, paitsi jos sitä pidettiin aiheettomana lapsen iän ja kehitystason huomioon ottaen;
- b) osapuolilla oli tilaisuus tulla kuulluksi; ja
- c) tuomioistuin on tuomion antaessaan ottanut huomioon vuoden 1980 Haagin yleissopimuksen 13 artiklan mukaisesti annetun päätöksen taustalla olevat perustelut ja todisteet.

Jos tuomioistuin tai muu viranomainen toteuttaa toimenpiteitä lapsen suojelemiseksi asuinpaikkajäsenvaltioon palauttamisen jälkeen, todistuksen on sisällettävä yksityiskohtaiset tiedot kyseisistä toimenpiteistä.

Tuomion antaneen tuomarin on annettava todistus omasta aloitteestaan liitteessä IV (lapsen palauttamista koskeva todistus) esitettyä vakiolomaketta käyttäen.

Todistus on täytettävä tuomion kielellä.

*43 artikla***Oikaisu**

- 1. Todistuksen oikaisemiseen sovelletaan tuomion antaneen jäsenvaltion lainsäädäntöä.
- 2. Edellä olevan 41 artiklan 1 kohdan tai 42 artiklan 1 kohdan mukaiseen todistuksen antamiseen ei saa hakea muutosta.

*44 artikla***Todistuksen vaikutukset**

Todistuksella on oikeusvaikutuksia vain siltä osin kuin tuomio on täytäntöönpanokelpoinen.

*45 artikla***Asiakirjat**

- 1. Tuomion täytäntöönpanoa hakevan asianosaisen on toimitettava:
  - a) tuomiosta sellainen jäljennös, joka täyttää tarvittavat vaatimukset sen aitouden toteamiseksi;
  - ja
  - b) 41 artiklan 1 kohdassa tai 42 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu todistus.

**▼B**

2. Tätä artiklaa sovellettaessa:

— edellä 41 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuun todistukseen on liitettävä käännös todistuksen 12 kohdasta, joka koskee järjestelyjä tapaamisoikeuden käyttämiseksi,

— edellä 42 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuun todistukseen on liitettävä käännös todistuksen 14 kohdasta, joka koskee järjestelyjä, joihin on ryhdytty lapsen palauttamisen varmistamiseksi.

Todistus on käännettävä täytäntöönpanevan jäsenvaltion viralliselle kielelle tai jollekin sen virallisista kielistä taikka sellaiselle muulle kielelle, jonka täytäntöön paneva jäsenvaltio on ilmoittanut hyväksyvänsä. Käännöksen on oltava sellaisen henkilön varmentama, jolla on siihen jossakin jäsenvaltiossa kelpoisuus.

### 5 JAKSO

#### *Viralliset asiakirjat ja sopimukset*

#### *46 artikla*

Jäsenvaltiossa laaditut tai rekisteröidyt ja siellä täytäntöönpanokelpoiset viralliset asiakirjat sekä jäsenvaltiossa tehdyt ja siellä täytäntöönpanokelpoiset asianosaisten väliset sopimukset on tunnustettava ja ne ovat täytäntöönpanokelpoisia samoin edellytyksin kuin tuomiot.

### 6 JAKSO

#### *Muut säännökset*

#### *47 artikla*

#### **Täytäntöönpanomenettely**

1. Täytäntöönpanomenettely tapahtuu täytäntöön panevan jäsenvaltion lain mukaisesti.

2. Toisen jäsenvaltion tuomioistuimen antamat tuomiot, jotka on julistettu täytäntöönpanokelpoisiksi 2 jakson mukaisesti tai joista on annettu todistus 41 artiklan 1 kohdan tai 42 artiklan 1 kohdan mukaisesti, on pantava täytäntöön täytäntöön panevassa jäsenvaltiossa samoin edellytyksin kuin jos ne olisi siinä annettu jäsenvaltiossa.

Tuomiota, josta on annettu todistus 41 artiklan 1 kohdan mukaisesti tai 42 artiklan 1 kohdan mukaisesti, ei voida panna täytäntöön, jos se on ristiriidassa myöhemmin annetun täytäntöönpanokelpoisen tuomion kanssa.

#### *48 artikla*

#### **Käytännön järjestelyt tapaamisoikeuden käyttämiseksi**

1. Täytäntöön panevan jäsenvaltion tuomioistuimet voivat, edellyttäen että pääasian tutkinnassa toimivaltaisen jäsenvaltion tuomioistuimen tuomiota noudatetaan olennaisilta osin, tehdä tapaamisoikeuden käyttöä koskevia käytännön järjestelyjä, jos kyseisessä tuomiossa ei ole määrätty tarvittavia järjestelyjä tai siinä määrätty järjestelyt eivät ole riittäviä.

**▼B**

2. Edellä 1 kohdassa tarkoitettujen käytännön järjestelyt eivät ole enää sovellettavissa, jos pääasian osalta toimivaltainen jäsenvaltion tuomioistuimien antaa asiassa myöhemmin tuomion.

*49 artikla***Kustannukset**

Lukuun ottamatta 4 jakson säännöksiä tämän luvun säännöksiä sovelletaan myös tämän asetuksen mukaan aloitetuista menettelyistä aiheutuvien oikeudenkäyntikulujen määrän vahvistamiseen sekä tällaisia oikeudenkäyntikuluja koskevan määräyksen tai päätöksen täytäntöönpanoon.

*50 artikla***Oikeusapu**

Jos siinä jäsenvaltiossa, jossa tuomio on annettu, hakijalle on myönnetty kokonaan tai osittain maksuton oikeusapu tai vapautus kulujen tai maksujen suorittamisesta, on hänelle myös 21, 28, 41, 42 ja 48 artiklassa tarkoitettussa menettelyssä myönnettävä maksuton oikeusapu tai vapautus kulujen tai maksujen suorittamisesta niin laajalti kuin se on mahdollista täytäntöön panevan jäsenvaltion lain mukaan.

*51 artikla***Vakuus, takuu tai talletus**

Asianosaiselta, joka jäsenvaltiossa pyytää toisessa jäsenvaltiossa annetun tuomion täytäntöönpanoa, ei saa vaatia vakuutta, takuuta, talletusta tai muuta senkaltaista suoritusta seuraavin perustein:

- a) hänen asuinpaikkansa ei ole siinä jäsenvaltiossa, jossa täytäntöönpanoa haetaan, tai
- b) hän joko on ulkomaalainen tai, Yhdistyneen kuningaskunnan tai Irlannin ollessa kyseessä, hänen ”kotipaikkansa” ei ole kummasakaan mainituista jäsenvaltioista.

*52 artikla***Laillistaminen tai vastaava muodollisuus**

Edellä 37, 38 ja 45 artiklassa tarkoitettujen asiakirjojen samoin kuin asianajovaltakirjan osalta ei saa vaatia laillistamista tai vastaavaa muodollisuutta.

## IV LUKU

**KESKUSVIRANOMAISTEN VÄLINEN YHTEISTYÖ VANHEMPAINVASTUUTA KOSKEVISSA ASIOISSA***53 artikla***Viranomaisen nimeäminen**

Kunkin jäsenvaltion on nimettävä yksi tai useampi keskusviranomaisen avustamaan tämän asetuksen soveltamisessa ja määriteltävä sen tai niiden alueelliset tai asiakohdaiset tehtävät. Jos jäsenvaltio on nimennyt useamman kuin yhden keskusviranomaisen, tiedonannot lähetetään periaatteessa suoraan toimivaltaiselle keskusviranomaiselle. Jos tiedonanto



**▼B**

osoitetaan muulle kuin toimivaltaiselle keskusviranomaiselle, tämän tehtävänä on toimittaa se edelleen toimivaltaiselle keskusviranomaiselle ja ilmoittaa tästä tiedonannon lähettäjälle.

*54 artikla***Viranomaisen tehtävät**

Keskusviranomaisten on toimitettava tietoja jäsenvaltioiden lainsäädännöistä ja menettelyistä ja toteutettava toimenpiteitä tämän asetuksen soveltamisen parantamiseksi ja keskinäisen yhteistyönsä lujittamiseksi. Tätä varten on käytettävä päätöksellä 2001/470/EY perustettua siviili- ja kauppaoikeuden alan Euroopan oikeudellista verkostoa.

*55 artikla***Yhteistyö vanhempainvastuuta koskevissa erityiskysymyksissä**

Keskusviranomaisten on toisen jäsenvaltion keskusviranomaisen tai sen pyynnöstä, jolla on vanhempainvastuu, tehtävä yhteistyötä yksittäisissä tapauksissa tämän asetuksen tarkoituksen toteuttamiseksi. Niiden on sitä varten jäsenvaltionsa henkilötietojen suojaa koskevaa lainsäädäntöä noudattaen joko suoraan taikka viranomaisten tai muiden elinten välityksellä ryhdyttävä kaikkiin asianmukaisiin toimiin:

- a) tietojen keräämiseksi ja vaihtamiseksi:
  - i) lapsen tilanteesta,
  - ii) vireillä olevista menettelyistä, tai
  - iii) lasta koskevista tuomioista;
- b) tietojen ja avun antamiseksi vanhempainvastuunkantajille, jotka haavevat tuomioiden, varsinkin lapsen tapaamisoikeutta ja palauttamista koskevien tuomioiden, tunnustamista ja täytäntöönpanoa niiden alueella;
- c) tuomioistuinten keskinäisen viestinnän helpottamiseksi, varsinkin 11 artiklan 6 ja 7 kohdan ja 15 artiklan täytäntöönpanemiseksi;
- d) sellaisten tietojen ja avun antamiseksi, joista on hyötyä tuomioistuimille 56 artiklan soveltamisessa;
- e) sen helpottamiseksi, että vanhempainvastuunkantajat pääsevät sopimukseen sovittelun tai muiden keinojen avulla, ja valtioiden rajat ylittävän yhteistyön helpottamiseksi tätä tarkoitusta varten.

*56 artikla***Lapsen sijoittaminen toiseen jäsenvaltioon**

1. Jos 8—15 artiklan nojalla toimivaltainen tuomioistuin suunnittelee lapsen sijoittamista hoitolaitokseen tai sijaisperheeseen ja jos sijoittaminen tapahtuu toisessa jäsenvaltiossa, tuomioistuin kuulee ensin viimeksi mainitun jäsenvaltion keskusviranomaista tai sen muuta toimivaltaista viranomaista, jos kyseisessä jäsenvaltiossa edellytetään viranomaisen toimintaa silloin, kun lapsi sijoitetaan siinä valtiossa.

**▼B**

2. Päätös 1 kohdassa tarkoitetusta sijoittamisesta voidaan tehdä pyynnön esittäneessä jäsenvaltiossa ainoastaan, jos pyynnön vastaanottaneen jäsenvaltion toimivaltainen viranomainen on hyväksynyt sijoittamisen.
3. Edellä 1 ja 2 kohdassa tarkoitettu kuuleminen ja hyväksyntä määräytyy pyynnön vastaanottaneen jäsenvaltion kansallisen lainsäädännön mukaisesti.
4. Jos toimivaltainen tuomioistuin päättää 8—15 artiklan nojalla lapsen sijoittamisesta sijaisperheeseen ja jos sijoittaminen tapahtuu toisessa jäsenvaltiossa ja jos viimeksi mainitussa jäsenvaltiossa ei edellytetä viranomaisen myötävaikutusta silloin, kun lapsi sijoitetaan siinä valtiossa, tuomioistuin ilmoittaa asiasta viimeksi mainitun jäsenvaltion keskusviranomaiselle tai toimivaltaiselle viranomaiselle.

*57 artikla***Toimintatapa**

1. Vanhempainvastuunkantaja voi hakea 55 artiklassa tarkoitettua apua sen jäsenvaltion keskusviranomaiselta, jossa hänen asuinpaikkansa on, tai sen jäsenvaltion keskusviranomaiselta, jossa lapsen asuinpaikka on tai jossa lapsi on. Pyyntöön on yleensä liitettävä kaikki sellaiset saatavilla olevat tiedot, jotka voivat helpottaa sen täytäntöönpanoa. Jos avunpyyntö koskee tämän asetuksen soveltamisalaan kuuluvan vanhempainvastuuta koskevan tuomion tunnustamista tai täytäntöönpanoa, vanhempainvastuunkantajan on liitettävä siihen todistukset, joista säädetään 39 artiklassa, 41 artiklan 1 kohdassa tai 42 artiklan 1 kohdassa.
2. Jäsenvaltioiden on ilmoitettava komissiolle yhteisön toimielinten virallinen kieli tai viralliset kielet, jota tai joita saa käyttää viestinnässä keskusviranomaisten kanssa niiden oman virallisen kielen tai omien virallisten kielten lisäksi.
3. Edellä olevan 55 artiklan mukaisen keskusviranomaisten avun on oltava maksutonta.
4. Kukin keskusviranomainen vastaa omista kuluistaan.

*58 artikla***Kokoukset**

1. Keskusviranomaisten on kokoonnuttava säännöllisesti helpottaakseen tämän asetuksen soveltamista.
2. Kyseiset kokoukset kutsutaan koolle siviili- ja kauppaoikeuden alan Euroopan oikeudellisen verkoston perustamista koskevan päätöksen N:o 2001/470/EY mukaisesti.

## V LUKU

**ASETUKSEN SUHDE MUIHIN SÄÄDÖKSIIN***59 artikla***Suhde muihin säädöksiin**

1. Jollei 60, 63 tai 64 artiklasta tai tämän artiklan 2 kohdasta muuta johdu, tämä asetus korvaa jäsenvaltioiden osalta asetuksen voimaan tullessa voimassa olevat yleissopimukset, jotka on tehty kahden tai useamman jäsenvaltion välillä ja jotka koskevat tämän asetuksen piiriin kuuluvia asioita.

**▼B**

2. a) Ruotsi ja Suomi voivat ilmoittaa, että avioliittoa, lapseksiottamista ja holhousta koskevia kansainvälis-yksityisoikeudellisia määräyksiä sisältävää Suomen, Islannin, Norjan, Ruotsin ja Tanskan kesken 6 päivänä helmikuuta 1931 tehtyä sopimusta sekä siihen liittyvää loppupöytäkirjaa sovelletaan kokonaisuudessaan tai osittain näiden valtioiden keskinäisissä suhteissa tämän asetuksen säännösten sijasta. Kyseiset ilmoitukset julkaistaan *Euroopan unionin virallisessa lehdessä* ja liitetään tähän asetukseen. Mainitut jäsenvaltiot voivat peruuttaa nämä ilmoituksensa kokonaisuudessaan tai osittain milloin tahansa.
  - b) Euroopan unionin kansalaisten kansallisuudesta riippumattoman tasa-arvoisen kohtelun periaatetta on noudatettava.
  - c) Mahdolliset a alakohdassa tarkoitettujen jäsenvaltioiden väliset sopimukset, jotka koskevat tämän asetuksen piiriin kuuluvia asioita, voidaan tulevaisuudessa tehdä vain, jos niissä olevat toimivaltaperusteet ovat tämän asetuksen mukaiset.
  - d) Tuomiot, jotka on annettu a alakohdassa tarkoitettujen ilmoituksen antaneessa Pohjoismaassa tämän asetuksen II luvun säännöstä vastaavan toimivaltamääräyksen nojalla, tunnustetaan ja pannaan täytäntöön muissa jäsenvaltioissa tämän asetuksen III luvun säännösten mukaisesti.
3. Jäsenvaltioiden on toimitettava komissiolle:
- a) jäljennös 2 kohdan a ja c alakohdassa tarkoitetuista sopimuksista ja niiden täytäntöönpanoa koskevasta yhdenmukaisesta lainsäädännöstä;
  - b) tieto tällaisten sopimusten irtisanomisesta tai yhdenmukaisen lainsäädännön kumoamisesta tai muuttamisesta.

*60 artikla***Suhde tiettyihin monenvälisiin yleissopimuksiin**

Jäsenvaltioiden välisissä suhteissa tällä asetuksella on etusija suhteessa seuraaviin yleissopimuksiin nähden siltä osin kuin ne koskevat tämän asetuksen piiriin kuuluvia asioita:

- a) alaikäisten suojelun suhteen toimivaltaisista viranomaisista ja sovellettavasta lainsäädännöstä 5 päivänä lokakuuta 1961 tehty Haagin yleissopimus;
- b) avioliittojen pätevyyttä koskevien päätösten tunnustamisesta 8 päivänä syyskuuta 1967 tehty Luxemburgin yleissopimus;
- c) avioerojen ja asumuserojen tunnustamisesta 1 päivänä kesäkuuta 1970 tehty Haagin yleissopimus;
- d) lasten huoltoa koskevien päätösten tunnustamisesta ja täytäntöönpanosta ja lasten palauttamisesta 20 päivänä toukokuuta 1980 tehty eurooppalainen yleissopimus;

ja

**▼B**

- e) kansainvälisestä lapsikaappauksesta 25 päivänä lokakuuta 1980 tehty yksityisoikeuden alaa koskeva Haagin yleissopimus.

*61 artikla*

**Suhde toimivallasta, sovellettavasta laista, tuomioiden tunnustamisesta ja täytäntöönpanosta sekä yhteistyöstä vanhempainvastuuseen ja lastensuojeluun liittyvissä asioissa 19 päivänä lokakuuta 1996 tehtyyn Haagin yleissopimukseen**

Kun on kyse tämän asetuksen ja toimivallasta, sovellettavasta laista, tuomioiden tunnustamisesta ja täytäntöönpanosta sekä yhteistyöstä vanhempainvastuuseen ja lastensuojeluun liittyvissä asioissa 19 päivänä lokakuuta 1996 tehdyn Haagin yleissopimuksen välisestä suhteesta, tätä asetusta sovelletaan:

- a) kun kyseessä olevan lapsen asuinpaikka on jäsenvaltion alueella;
- b) jäsenvaltion toimivaltaisen tuomioistuimen antaman tuomion tunnustamiseen ja täytäntöönpanoon toisen jäsenvaltion alueella siinäkin tapauksessa, että kyseessä olevan lapsen asuinpaikka on sellaisessa Euroopan unionin ulkopuolisessa valtiossa, joka on mainitun yleissopimuksen sopimuspuoli.

*62 artikla***Vaikutusten ulottuvuus**

1. Edellä 59 artiklan 1 kohdassa sekä 60 ja 61 artiklassa mainittuja sopimuksia ja yleissopimuksia sovelletaan edelleen asioissa, joista tässä asetuksessa ei säädetä.
2. Edellä 60 artiklassa mainitut yleissopimukset ja erityisesti vuoden 1980 Haagin yleissopimus ovat edelleen voimassa niiden sopimuspuolina olevien jäsenvaltioiden välillä 60 artiklan mukaisesti.

*63 artikla***Pyhän istuimen kanssa tehdyt sopimukset**

1. Tämä asetus ei rajoita Vatikaanissa 7 päivänä toukokuuta 1940 allekirjoitetun Pyhän istuimen ja Portugalin välillä tehdyn kansainvälisen sopimuksen (konkordaatti) soveltamista.
2. Edellä 1 kohdassa tarkoitetun sopimuksen mukaisesti annettu tuomio avioliiton mitättömäksi julistamisesta tunnustetaan jäsenvaltioissa III luvun 1 jaksossa säädetyn edellytyksin.
3. Mitä 1 ja 2 kohdassa säädetään, sovelletaan myös seuraaviin Pyhän istuimen kanssa tehtyihin kansainvälisiin sopimuksiin (konkordaatteihin):
- a) Italian tasavallan ja Pyhän istuimen välillä 11 päivänä helmikuuta 1929 tehty concordato lateranense, sellaisena kuin se on muutettuna Roomassa 18 päivänä helmikuuta 1984 allekirjoitetulla sopimuksella ja sen lisäpöytäkirjalla;
- b) Pyhän istuimen ja Espanjan välillä oikeusasioista 3 päivänä tammikuuta 1979 tehty sopimus;

**▼M1**

- c) Maltan ja Pyhän istuimen välillä 3 päivänä helmikuuta 1993 tehty sopimus konkordaatin mukaisten avioliittojen sekä kyseisiä avioliittoja koskevien kirkollisten viranomaisten ja tuomioistuinten päätösten siviilioikeudellisten vaikutusten tunnustamisesta, mukaan lukien samana päivänä tehty soveltamispyytäkirja, ja sopimuksen 6 päivänä tammikuuta 1995 tehty toinen lisäpöytäkirja.

**▼ M1**

4. Espanja, Italia ja Malta saavat soveltaa 2 kohdassa tarkoitettujen tuomioiden tunnustamiseen samoja menettelyjä ja tarkastuksia kuin kirkollisten tuomioistuinten 3 kohdassa tarkoitettujen Pyhän istuimen kanssa tehtyjen kansainvälisten sopimusten mukaisesti antamiin tuomiin.

**▼ B**

5. Jäsenvaltioiden on toimitettava komissiolle:

a) jäljennös 1 ja 3 kohdassa tarkoitetuista sopimuksista;

b) tieto sopimusten irtisanomisesta tai muuttamisesta.

## VI LUKU

## SIIRTYMÄSÄÄNNÖKSET

*64 artikla*

1. Tämän asetuksen säännöksiä sovelletaan ainoastaan sellaisiin oikeudenkäynteihin, jotka on pantu vireille, sellaisiin virallisiin asiakirjoihin, jotka on laadittu tai rekisteröity, ja sellaisiin osapuolten välisiin sopimuksiin, jotka on tehty sen jälkeen, kun tätä asetusta on alettu soveltaa 72 artiklan mukaisesti.

2. Tuomiot, jotka on annettu tämän asetuksen soveltamisen alkamispäivän jälkeen asioissa, jotka on pantu vireille ennen kyseistä päivää mutta asetuksen (EY) N:o 1347/2000 voimaantulopäivän jälkeen, tunnustetaan ja pannaan täytäntöön tämän asetuksen III luvun säännösten mukaisesti, jos sovelletut toimivaltasäännökset vastaavat joko tämän asetuksen II luvun säännöksiä tai asetuksen (EY) N:o 1347/2000 säännöksiä taikka sellaisen yleissopimuksen määräyksiä, joka asian tullessa vireille oli voimassa tuomion antaneen ja pyynnön vastaanottaneen jäsenvaltion välillä.

3. Tuomiot, jotka on annettu ennen tämän asetuksen soveltamisen alkamispäivää asioissa, jotka on pantu vireille asetuksen (EY) N:o 1347/2000 voimaantulon jälkeen, tunnustetaan ja pannaan täytäntöön tämän asetuksen III luvun säännösten mukaisesti, jos ne liittyvät avioeroon, asumuseroon tai avioliiton pätemättömäksi julistamiseen taikka vanhempainvastuuseen yhteisiin lapsiin nähden tällaisten avioliitto-oikeuden alaan kuuluvien menettelyjen yhteydessä.

4. Tuomiot, jotka on annettu ennen tämän asetuksen soveltamisen alkamispäivää mutta asetuksen (EY) N:o 1347/2000 voimaantulon jälkeen asioissa, jotka on pantu vireille ennen asetuksen (EY) N:o 1347/2000 voimaantuloa, tunnustetaan ja pannaan täytäntöön tämän asetuksen III luvun säännösten mukaisesti, jos ne liittyvät avioeroon, asumuseroon tai avioliiton pätemättömäksi julistamiseen taikka vanhempainvastuuseen yhteisiin lapsiin nähden tällaisten avioliitto-oikeuden alaan kuuluvien menettelyjen yhteydessä, kun sovelletut toimivaltasäännökset vastaavat joko tämän asetuksen II luvun säännöksiä tai asetuksen (EY) N:o 1347/2000 säännöksiä taikka sellaisen yleissopimuksen määräyksiä, joka asian tullessa vireille oli voimassa tuomion antaneen ja pyynnön vastaanottaneen jäsenvaltion välillä.



VII LUKU  
LOPPUSÄÄNNÖKSET

65 artikla

**Uudelleentarkastelu**

Viimeistään 1 päivänä tammikuuta 2012 ja sen jälkeen viiden vuoden välein komissio toimittaa Euroopan parlamentille, neuvostolle ja Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle jäsenvaltioiden toimittamien tietojen perusteella kertomuksen tämän asetuksen soveltamisesta ja liittää siihen tarvittaessa ehdotuksia asetuksen mukauttamiseksi.

66 artikla

**Jäsenvaltiot, joissa on kaksi tai useampia oikeusjärjestelmiä**

Sellaisissa jäsenvaltioissa, joissa on kaksi oikeusjärjestelmää tai säännöstöä tai useita oikeusjärjestelmiä tai säännöstöjä, joita sovelletaan sen eri alueilla tämän asetuksen soveltamisalaan kuuluvissa asioissa:

- a) viittauksella asuinpaikkaan tässä jäsenvaltiossa tarkoitetaan viittausta asuinpaikkaan alueella;
- b) viittauksella kansallisuuteen tai, Yhdistyneen kuningaskunnan ollessa kyseessä, ”kotipaikkaan”, tarkoitetaan viittausta jäsenvaltion lainsäädännössä määrättyyn alueeseen;
- c) viittauksella jäsenvaltion viranomaiseen tarkoitetaan viittausta asianomaisen valtion alueviranomaiseen;
- d) viittauksella pyynnön vastaanottaneen jäsenvaltion sääntöihin tarkoitetaan viittausta sen alueen sääntöihin, jossa toimivaltaan, tunnistamiseen tai täytäntöönpanoon vedotaan.

67 artikla

**Keskusviranomaisia ja käytettäviä kieliä koskevat tiedot**

Jäsenvaltioiden on annettava kolmen kuukauden kuluessa tämän asetuksen voimaantulosta komissiolle tiedoksi:

- a) edellä olevan 53 artiklan mukaisesti nimettyjen keskusviranomaisten nimet ja osoitteet sekä viestintämenetelmät;
  - b) kielet, joita voidaan käyttää viestinnässä keskusviranomaisten kanssa ja jotka ilmoitetaan 57 artiklan 2 kohdan mukaisesti;
- ja
- c) kielet, joita voidaan käyttää 45 artiklan 2 kohdassa tarkoitettujen todistuksen tapaamisoikeutta koskevan kohdan osalta.

Jäsenvaltioiden on ilmoitettava komissiolle kyseisiä tietoja koskevat muutokset.

Komissio saattaa tiedot julkisesti saataville.

68 artikla

**Tuomioistuimia ja muutoksenhakumenettelyjä koskevat tiedot**

Jäsenvaltioiden on toimitettava komissiolle 21, 29, 33 ja 34 artiklassa tarkoitettujen tuomioistuinten ja muutoksenhakumenettelyjen luettelot sekä niihin tehdyt muutokset.

**▼B**

Komissio päivittää kyseiset tiedot ja saattaa ne julkisesti saataville julkaisemalla ne *Euroopan unionin virallisessa lehdessä* ja muilla asianmukaisilla tavoilla.

*69 artikla***Muutokset liitteeseen IV—VII**

Muutokset liitteiden I—IV vakiolomakkeisiin hyväksytään 70 artiklan 2 kohdan mukaista menettelyä noudattaen.

*70 artikla***Komitea**

1. Komissiota avustaa komitea, jäljempänä 'komitea'.
2. Jos tähän kohtaan viitataan, sovelletaan päätöksen 1999/468/EY 3 ja 7 artiklaa.
3. Komitea vahvistaa työjärjestyksensä.

*71 artikla***Asetuksen (EY) N:o 1347/2000 kumoaminen**

1. Kumotaan neuvoston asetus (EY) N:o 1347/2000 tämän asetuksen soveltamisen alkamispäivästä.
2. Viittauksia asetukseen (EY) N:o 1347/2000 pidetään viittauksina tähän asetukseen liitteessä V olevan vastaavuustaulukon mukaisesti.

*72 artikla***Voimaantulo**

Tämä asetus tulee voimaan 1 päivänä elokuuta 2004.

Asetusta sovelletaan 1 päivästä maaliskuuta 2005, lukuun ottamatta 67, 68, 69 ja 70 artiklaa, joita sovelletaan 1 päivästä elokuuta 2004.

Tämä asetus on kaikilta osiltaan velvoittava, ja sitä sovelletaan sellaisenaan kaikissa jäsenvaltioissa Euroopan yhteisön perustamissopimuksen mukaisesti.



*LIITE I*

**39 ARTIKLASSA TARKOITETTU AVIOLIITTOASIASSA ANNETTUA TUOMIOTA KOSKEVA TODISTUS <sup>(1)</sup>**

1. Maa, jossa tuomio on annettu
2. Todistuksen antava tuomioistuin tai viranomainen
  - 2.1 Nimi
  - 2.2 Osoite
  - 2.3 Puhelin/faksi/sähköpostiosoite
3. Avioliitto
  - 3.1 Aviovaimo
    - 3.1.1 Täydellinen nimi
    - 3.1.2 Osoite
    - 3.1.3 Syntymämaa ja -paikka
    - 3.1.4 Syntymäaika
  - 3.2 Aviomies
    - 3.2.1 Täydellinen nimi
    - 3.2.2 Osoite
    - 3.2.3 Syntymämaa ja -paikka
    - 3.2.4 Syntymäaika
  - 3.3 Avioliiton solmimismaa, -paikka (jos tiedossa) ja -päivä
    - 3.3.1 Avioliiton solmimismaa
    - 3.3.2 Avioliiton solmimispaikka (jos tiedossa)
    - 3.3.3 Avioliiton solmispäivä
4. Tuomion antanut tuomioistuin
  - 4.1 Tuomioistuimen nimi
  - 4.2 Tuomioistuimen sijaintipaikka
5. Tuomio
  - 5.1 Päivämäärä
  - 5.2 Viitenumero
  - 5.3 Tuomion laji
    - 5.3.1 Avioero
    - 5.3.2 Avioliiton pätemättömäksi julistaminen
    - 5.3.3 Asumusero
  - 5.4 Annettiinko tuomio vastaajan poissa ollessa?
    - 5.4.1 Ei
    - 5.4.2 Kyllä <sup>(2)</sup>
6. Niiden asianosaisten nimet, joille on myönnetty oikeusapua

<sup>(1)</sup> Neuvoston asetukset (EY) N:o 2201/2003, annettu 27 päivänä marraskuuta 2003, tuomioistuimen toimivallasta sekä tuomioiden tunnustamisesta ja täytäntöönpanosta avioliittoa ja vanhempainvastuuta koskeissa asioissa ja asetuksen (EY) N:o 1347/2000 kumoamisesta.

<sup>(2)</sup> 37 artiklan 2 kohdassa tarkoitettujen asiakirjojen on liitettävä mukaan.



**▼B**

7. Voidaanko tuomioon vielä hakea muutosta tuomion antaneen jäsenvaltion lainsäädännön mukaisesti?
  - 7.1 Ei
  - 7.2 Kyllä
8. Oikeusvaikutusten alkamispäivämäärä siinä jäsenvaltiossa, jossa tuomio on annettu
  - 8.1 Avioero
  - 8.2 Asumusero

Tehty ..... ssa/ssä, ..... päivänä ..... kuuta

Allekirjoitus ja/tai leima

**▼B***LIITE II***39 ARTIKLASSA TARKOITETTU VANHEMPAINVASTUUTA KOSKEVISSA ASIOISSA ANNETTUA TUOMIOTA KOSKEVA TODISTUS <sup>(1)</sup>**

1. Jäsenvaltio, jossa tuomio on annettu
2. Todistuksen antava tuomioistuin tai viranomainen
  - 2.1 Nimi
  - 2.2 Osoite
  - 2.3 Puhelin/faksi/sähköpostiosoite
3. Tapaamisoikeuden saaneet henkilöt
  - 3.1 Täydellinen nimi
  - 3.2 Osoite
  - 3.3 Syntymäaika ja -paikka (jos tiedot ovat saatavilla)
4. Muut kuin 3 kohdassa mainitut vanhempainvastuussa olevat henkilöt <sup>(2)</sup>
  - 4.1
    - 4.1.1 Täydellinen nimi
    - 4.1.2 Osoite
    - 4.1.3 Syntymäaika ja -paikka (jos tiedot ovat saatavilla)
  - 4.2
    - 4.2.1 Täydellinen nimi
    - 4.2.2 Osoite
    - 4.2.3 Syntymäaika ja -paikka (jos tiedot ovat saatavilla)
  - 4.3
    - 4.3.1 Täydellinen nimi
    - 4.3.2 Osoite
    - 4.3.3 Syntymäaika ja -paikka (jos tiedot ovat saatavilla)
5. Tuomion antanut tuomioistuin
  - 5.1 Tuomioistuimen nimi
  - 5.2 Tuomioistuimen sijaintipaikka
6. Tuomio
  - 6.1 Päivämäärä
  - 6.2 Viitenumero
  - 6.3 Annettiinko tuomio vastaajan poissa ollessa?
    - 6.3.1 Ei
    - 6.3.2 Kyllä <sup>(3)</sup>
7. Lapset, joita tuomio koskee <sup>(4)</sup>
  - 7.1 Täydellinen nimi ja syntymäaika

<sup>(1)</sup> Neuvoston asetus (EY) N:o 2201/2003, annettu 27 päivänä marraskuuta 2003, tuomioistuimen toimivallasta sekä tuomioiden tunnustamisesta ja täytäntöönpanosta avioliittoa ja vanhempainvastuuta koskevista asioista ja asetuksen (EY) N:o 1347/2000 kumoamisesta.

<sup>(2)</sup> Jos on kyse yhteishuollosta, 3 kohdassa mainittu henkilö voidaan mainita myös 4 kohdassa.

<sup>(3)</sup> 37 artiklan 2 kohdassa tarkoitettujen asiakirjat on liitettävä mukaan.

<sup>(4)</sup> Jos tuomio koskee useampaa kuin neljää lasta, käytetään lisäksi toista lomaketta.

**▼B**

- 7.2 Täydellinen nimi ja syntymäaika
- 7.3 Täydellinen nimi ja syntymäaika
- 7.4 Täydellinen nimi ja syntymäaika
8. Niiden asianosaisten nimet, joille on myönnetty oikeusapua
9. Täytäntöönpanokelpoisuutta ja tiedoksiantoa koskeva ilmoitus
- 9.1 Voidaanko tuomio panna täytäntöön tuomion antaneen jäsenvaltion lainsäädännön mukaisesti?
- 9.1.1 Kyllä
- 9.1.2 Ei
- 9.2 Onko tuomio annettu tiedoksi sille asianosaiselle, jota vastaan täytäntöönpanoa on haettu?
- 9.2.1 Kyllä
- 9.2.1.1 Asianosaisen täydellinen nimi
- 9.2.1.2 Osoite
- 9.2.1.3 Tiedoksiantopäivä
- 9.2.2 Ei
10. Erityistiedot tapaamisoikeutta koskevista tuomioista, jos 28 artiklan mukaisesti pyydetään täytäntöönpanomenettelyä. Tätä mahdollisuutta tarkoitetaan 40 artiklan 2 kohdassa:
- 10.1 Järjestelyt tapaamisoikeuden käyttämiseksi (jos ja sikäli kuin tiedot sisältyvät tuomioon)
- 10.1.1 Päivämäärä, kellonaika
- 10.1.1.1 Alku
- 10.1.1.2 Loppu
- 10.1.2 Paikkakunta
- 10.1.3 Vanhempainvastuunkantajan erityisvelvoitteet
- 10.1.4 Tapaamisoikeuden saaneen henkilön erityisvelvoitteet
- 10.1.5 Tapaamisoikeuden käyttöön liitetyt rajoitukset
11. Erityistiedot lapsen palauttamista koskevista tuomioista, jos 28 artiklan mukaisesti pyydetään täytäntöönpanomenettelyä. Tätä mahdollisuutta edellytetään 40 artiklan 2 kohdassa:
- 11.1 Tuomio edellyttää lapsen palauttamista
- 11.2 Henkilö, jolle lapsi on määrä palauttaa (jos tieto sisältyy tuomioon)
- 11.2.1 Täydellinen nimi
- 11.2.2 Osoite

Tehty ..... ssa/ssä, ..... päivänä ..... kuuta

Allekirjoitus ja/tai leima

**▼B***LIITE III***41 ARTIKLAN 1 KOHDASSA TARKOITETTU TAPAAMISOIKEUTTA KOSKEVISSA ASIOISSA ANNETTUA TUOMIOTA KOSKEVA TODISTUS <sup>(1)</sup>**

1. Jäsenvaltio, jossa tuomio on annettu
2. Todistuksen antava tuomioistuin tai viranomainen
  - 2.1 Nimi
  - 2.2 Osoite
  - 2.3 Puhelin/faksi/sähköpostiosoite
3. Tapaamisoikeuden saaneet henkilöt
  - 3.1 Täydellinen nimi
  - 3.2 Osoite
  - 3.3 Syntymäaika ja -paikka (jos tiedot ovat saatavilla)
4. Muut kuin 3 kohdassa mainitut vanhempainvastuunkantajat <sup>(2)</sup> <sup>(3)</sup> (jos tiedot ovat saatavilla)
  - 4.1
    - 4.1.1 Täydellinen nimi
    - 4.1.2 Osoite
    - 4.1.3 Syntymäaika ja -paikka (jos tiedot ovat saatavilla)
  - 4.2
    - 4.2.1 Täydellinen nimi
    - 4.2.2 Osoite
    - 4.2.3 Syntymäaika ja -paikka (jos tiedot ovat saatavilla)
  - 4.3 Muut
    - 4.3.1 Täydellinen nimi
    - 4.3.2 Osoite
    - 4.3.3 Syntymäaika ja -paikka (jos tiedot ovat saatavilla)
5. Tuomion antanut tuomioistuin
  - 5.1 Tuomioistuimen nimi
  - 5.2 Tuomioistuimen sijaintipaikka
6. Tuomio
  - 6.1 Päivämäärä
  - 6.2 Viitenumero
7. Lapset, joita tuomio koskee <sup>(4)</sup>
  - 7.1 Täydellinen nimi ja syntymäaika

<sup>(1)</sup> Neuvoston asetus (EY) N:o 2201/2003, annettu 27 päivänä marraskuuta 2003, tuomioistuimen toimivallasta sekä tuomioiden tunnustamisesta ja täytäntöönpanosta avioliittoa ja vanhempainvastuuta koskevista asioissa ja asetuksen (EY) N:o 1347/2000 kumoamisesta.

<sup>(2)</sup> Jos on kyse yhteishuollosta, 3 kohdassa mainittu henkilö voidaan mainita myös 4 kohdassa.

<sup>(3)</sup> Merkitkää rasti sen henkilön kohdalla olevaan ruutuun, jonka osalta tuomio olisi pantava täytäntöön.

<sup>(4)</sup> Jos tuomio koskee useampaa kuin neljää lasta, käytetään lisäksi toista lomaketta.

**▼B**

- 7.2 Täydellinen nimi ja syntymäaika
- 7.3 Täydellinen nimi ja syntymäaika
- 7.4 Täydellinen nimi ja syntymäaika

**▼C1**

- 8. Onko tuomio täytäntöönpanokelpoinen tuomion antaneessa jäsenvaltiossa?
  - 8.1 Kyllä
  - 8.2 Ei

**▼B**

- 9. Jos tuomio on annettu pois jäänyttä vastaajaa vastaan, haastehakemus tai vastaava asiakirja on annettu tiedoksi pois jääneelle henkilölle niin hyvissä ajoin ja sillä tavalla, että hän on voinut valmistautua vastaamaan asiassa, tai vaikka sitä ei ole annettu tiedoksi maimituin ehdoin, hänen on todettu yksiselitteisesti hyväksyneen tuomion.
- 10. Kaikilla asianosaisilla osapuolilla on ollut tilaisuus tulla kuulluiksi
- 11. Lapsilla oli tilaisuus tulla kuulluiksi, paitsi jos sitä pidettiin aiheettomana lasten iän ja kehitystason huomioon ottaen
- 12. Järjestelyt tapaamisoikeuden käyttämiseksi (jos tiedot sisältyvät tuomioon)
  - 12.1 Päivämäärä, kellonaika
    - 12.1.1 Alku
    - 12.1.2 Loppu
  - 12.2 Paikkakunta
  - 12.3 Vanhempainvastuunkantajan erityisvelvoitteet
  - 12.4 Tapaamisoikeuden saaneen henkilön erityisvelvoitteet
  - 12.5 Tapaamisoikeuden käyttöön liitetyt rajoitukset
- 13. Niiden asianosaisten nimet, joille on myönnetty oikeusapua

Tehty ..... ssa/ssä, ..... päivänä ..... kuuta

Allekirjoitus ja/tai leima

**▼B***LIITE IV***42 ARTIKLAN 1 KOHDASSA TARKOITETTU TODISTUS LAPSEN PALAUTTAMISESTA <sup>(1)</sup>**

1. Jäsenvaltio, jossa tuomio on annettu
2. Todistuksen antava tuomioistuin tai viranomainen
  - 2.1 Nimi
  - 2.2 Osoite
  - 2.3 Puhelin/faksi/sähköpostiosoite
3. Henkilö, jolle lapsi on määrää palauttaa (jos tieto sisältyy tuomioon)
  - 3.1 Täydellinen nimi
  - 3.2 Osoite
  - 3.3 Syntymäaika ja -paikka (jos tiedot ovat saatavilla)
4. Vanhempainvastuunkantajat <sup>(2)</sup>
  - 4.1 Äiti
    - 4.1.1 Täydellinen nimi
    - 4.1.2 Osoite (jos tämä tieto on saatavilla)
    - 4.1.3 Syntymäaika ja -paikka (jos tiedot ovat saatavilla)
  - 4.2 Isä
    - 4.2.1 Täydellinen nimi
    - 4.2.2 Osoite (jos tiedot ovat saatavilla)
    - 4.2.3 Syntymäaika ja -paikka (jos tiedot ovat saatavilla)
  - 4.3 Muu
    - 4.3.1 Täydellinen nimi
    - 4.3.2 Osoite (jos tiedot ovat saatavilla)
    - 4.3.3 Syntymäaika ja -paikka (jos tiedot ovat saatavilla)
5. Vastaaja (jos tämä tieto on saatavilla)
  - 5.1 Täydellinen nimi
  - 5.2 Osoite (jos tämä tieto on saatavilla)
6. Tuomion antanut tuomioistuin
  - 6.1 Tuomioistuimen nimi
  - 6.2 Tuomioistuimen sijaintipaikka
7. Tuomio
  - 7.1 Päivämäärä
  - 7.2 Viitenumero

<sup>(1)</sup> Neuvoston asetukset (EY) N:o 2201/2003, annettu 27 päivänä marraskuuta 2003, tuomioistuimen toimivallasta sekä tuomioiden tunnustamisesta ja täytäntöönpanosta avioliittoa ja vanhempainvastuuta koskeissa asioissa ja asetuksen (EY) N:o 1347/2000 kumoamisesta.

<sup>(2)</sup> Tämä kohta on valinnainen.

**▼B**

8. Lapset, joita tuomio koskee <sup>(1)</sup>
  - 8.1 Täydellinen nimi ja syntymäaika
  - 8.2 Täydellinen nimi ja syntymäaika
  - 8.3 Täydellinen nimi ja syntymäaika
  - 8.4 Täydellinen nimi ja syntymäaika
9. Tuomiossa määrätään lapsen palauttamisesta
10. Onko tuomio täytäntöönpanokelpoinen tuomion antaneessa jäsenvaltiossa?
  - 10.1 Kyllä
  - 10.2 Ei
11. Lapsilla oli tilaisuus tulla kuulluksi, paitsi jos sitä pidettiin aiheettomana lasten iän ja kehitystason huomioon ottaen
12. Osapuolilla oli tilaisuus tulla kuulluksi
13. Tuomio edellyttää lapsen palauttamista ja tuomioistuin on ottanut tuomiossaan huomioon kansainvälisestä lapsikaappauksesta 25 päivänä lokakuuta 1980 tehdyn yksityisoikeuden alaa koskevan Haagin yleissopimuksen 13 artiklan mukaisesti annetun tuomion taustalla olevat perustelut ja todisteet
14. Tarvittaessa järjestelyt, joihin tuomioistuimet tai viranomaiset ovat ryhtyneet lapsen suojelemisen varmistamiseksi lapsen palattua siihen jäsenvaltioon, jossa hänen asuinpaikkansa on
15. Niiden asianosaisten nimet, joille on myönnetty oikeusapua

Tehty ..... ssa/ssä, ..... päivänä ..... kuuta

Allekirjoitus ja/tai leima

<sup>(1)</sup> Jos tuomio koskee useampaa kuin neljää lasta, käytetään lisäksi toista lomaketta.

▼B

## LIITE V

## VASTAAVUUSTAULUKKO ASETUKSEN (EY) N:o 1347/2000 kanssa

Kumotut artiklat	Uuden tekstin vastaavat artiklat
1	1, 2
2	3
3	12
4	
5	4
6	5
7	6
8	7
9	17
10	18
11	16, 19
12	20
13	2, 49, 46
14	21
15	22, 23
16	
17	24
18	25
19	26
20	27
21	28
22	21, 29
23	30
24	31
25	32
26	33
27	34
28	35
29	36
30	50
31	51
32	37
33	39
34	38
35	52
36	59
37	60, 61
38	62



**▼B**

Kumotut artiklat	Uuden tekstin vastaavat artiklat
39	
40	63
41	66
42	64
43	65
44	68, 69
45	70
46	72
Liite I	68
Liite II	68
Liite III	68
Liite IV	Liite I
Liite V	Liite II

*LIITE VI*

Tuomioistuimen toimivallasta sekä tuomioiden tunnustamisesta ja täytäntöönpanosta avioliittoa ja vanhempainvastuuta koskevissa asioissa ja asetuksen (EY) N:o 1347/2000 kumoamisesta annetun neuvoston asetuksen 59 artiklan 2 kohdan a alakohdan mukaisesti annetut Ruotsin ja Suomen ilmoitukset.

## Ruotsin ilmoitus

Ruotsi ilmoittaa tuomioistuimen toimivallasta sekä tuomioiden tunnustamisesta ja täytäntöönpanosta avioliittoa ja vanhempainvastuuta koskevissa asioissa ja asetuksen (EY) N:o 1347/2000 kumoamisesta annetun neuvoston asetuksen 59 artiklan 2 kohdan a alakohdan mukaisesti, että avioliittoa, lapseksiottamista ja holhousta koskevia kansainvälis-yksityisoikeudellisia määräyksiä sisältävää Suomen, Islannin, Norjan, Ruotsin ja Tanskan kesken 6 päivänä helmikuuta 1931 tehtyä sopimusta sekä siihen liittyvää loppupöytäkirjaa sovelletaan kokonaisuudessaan Ruotsin ja Suomen keskinäisissä suhteissa asetuksen säännösten sijasta.

## Suomen ilmoitus

Suomi ilmoittaa tuomioistuimen toimivallasta sekä tuomioiden tunnustamisesta ja täytäntöönpanosta avioliittoa ja vanhempainvastuuta koskevissa asioissa ja asetuksen (EY) N:o 1347/2000 kumoamisesta annetun neuvoston asetuksen 59 artiklan 2 kohdan a alakohdan mukaisesti, että avioliittoa, lapseksiottamista ja holhousta koskevia kansainvälis-yksityisoikeudellisia määräyksiä sisältävää Suomen, Islannin, Norjan, Ruotsin ja Tanskan kesken 6 päivänä helmikuuta 1931 tehtyä sopimusta sekä siihen liittyvää loppupöytäkirjaa sovelletaan kokonaisuudessaan Suomen ja Ruotsin keskinäisissä suhteissa asetuksen säännösten sijasta.